

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Ju-
goslaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 D

SCLOVENECE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
stolp, peti-vrsta
malloglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2-30, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
a Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljke in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2992

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Celokupni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inserate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

30. glavna skupščina Zadružne zveze

(ob 30letnici Zadružne zveze v Ljubljani).

Delegati članic Zadružne zveze v Ljubljani se danes zbirajo na njeno 30. glavno skupščino. Naša največja, najmočnejša in tudi najdelavnejša zadružna organizacija polaga račune za 30. leto svojega delovanja, ki so pa obenem računi 30 letnega organizatoričnega, izobraževalnega, vzgojnega in gospodarsko ustvarjajočega dela.

Poročilo Zveze o poslovanju v letu 1929. izkazuje 578 včlanjenih zadrug. S koncem prvega četrtletja leta 1930. je število preseglo že 600 zadrug. Ta številka najbolj priča, kako se je Zadružna zveza vedno zavedala svoje bistvene naloge, da organizira male ljudi za gospodarsko skupnost. Sile in sposobnosti malega kmeta, obrtnika in delavca se morejo z uspehom uveljaviti za gospodarski napredek le, ako so organizirane. Organizacija malih ljudi, njihovih sil in sposobnosti ter njihovega gospodarstva se je Zadružni zvezi sijajno posrečila. V njenih kreditnih zadrugah je bilo že pred dvema leti, koncem leta 1928., včlanjenih 85.600 posestnikov, v nekreditnih zadrugah pa 48.000 kmetov, delavcev in obrtnikov. Danes torej moremo trdit, da je v Zadružni zvezi, njenih kreditnih in nekreditnih zadrugah organiziranih že blizu 140.000 ljudskih gospodarskih organizmov.

Pomen organizatoričnega dela zveze pa se ne javlja samo v povišanju gospodarskega blagostanja vseh malih ljudi, to je v napredku kmetovega gospodarstva, v povečanju kupne moči delavčevih zaslužkov in v povzdigi njegove varčnosti ter v napredku obrtnikovega gospodarstva. Pomen organizatoričnega dela zveze je posebno važen še za kmeta, ker je zadružna organizacija našemu kmetu obenem njegova strokovna organizacija. Edino kmetški stan še nima svoje zakonito urejene stalnovske organizacije, dočim jo imajo še vsi drugi stanovi. Zadružna zveza se je te svoje naloge do kmečkega stanu vedno zavedala in zastopala interese kmeta in njegovega gospodarstva v vseh važnejših vprašanjih zakonodaje, uprave, financ, davkov itd.

Druga važna naloga, ki se je je Zadružna zveza vsa desetletja v polni meri zavedala, pa je skrb za ljudsko izobrazbo in vzgojo. Delo v zadrugi je že samo po sebi vzgojno in izobraževalno. Tega vpliva so predvsem deležni člani načelstva in nadzorstva, deležni so ga pa tudi drugi člani. Zadruga je najboljša gospodarska šola, v kateri se člani ne le veliko naučijo in veliko pridobijo za svoje zasebno gospodarstvo. Iz zadružne gospodarske šole nam morejo izhajati in so nam dejansko že v preteklih desetletjih izhajali najboljši možje za javno delo, zlasti pa za delo v občinskih samoupravah in v samoupravah višjih edinic. Če je ravno v Sloveniji toliko zdravega smisla za samoupravno gospodarstvo in samoupravno življenje, če se je ravno v Sloveniji samouprava v vseh stopnjah najlepše izkazala in rodila presenetljive uspehe, je to gotovo v veliki meri zasloga zadružništva, ki je trajno leto za letom, desetletje za desetletjem izobraževalo in vzgajalo v svoji gospodarski šoli najboljše, najagilnejše, najposobnejše možje za odgovorno in za požrtvovalno delo, kakršno je življenski pogoj za dobro samoupravo.

Se tretja naloga je, ki jo je Zadružna zveza dosledno in vztrajno vršila v preteklih desetletjih, to je ustvarjanje narodnega kapitala z ljudsko varčnostjo. Že koncem leta 1928. je bilo v kreditnih zadrugah Zadružne zveze zbranih 835 milijonov dinarjev ljudskih prihrankov. Delo organizacije ljudskih prihrankov pa se je od tedaj z nezmanjšano silo nadaljevalo, tako da moremo računati, da je pri članicah Zadružne zveze, kreditnih zadrugah, momentano zbrana že ena milijarda ljudskih prihrankov. To delo je zlasti z našega narodno-gospodarskega stališča najvažnejše. Naš dinar je bil v nevarnosti. Lahko trdimo, da bi še bil v nevarnosti, ako ne bi ga držala najjačja opora, to je razvita in organizirana ljudska varčnost. Razvijajoče se narodno gospodarstvo zahteva vedno več kapitala. Tega kapitala je treba še toliko več, kolikor več je še na naši zemlji tujih podjetij, potom katerih tuji kapital eksploatira našo zemljo, naše naravne zaklade in našo ljudsko delovno silo.

Zato bo ravno s stališča narodnega gospodarstva dosedanje delo zadružne organizacije krepko nadaljevati in vršiti vedno intenzivneje med narodom delo za gospodarsko izobrazbo in vzgojo. Le potom gospodarske izobrazbe in gospodarske vzgoje se bo vedno bolj v ljudstvu uveljavila vest in zavest, da je

Austrija dobi francosko posojilo

Srečni dr. Schober: Francozi mu denar kar ponujajo - Notranja razorožitev Avstrije

Pariz, 29. aprila. n. Avstrijski zvezni kancler dr. Schober je danes začel v Parizu politične pogovore s tem, da se je sestal z Briandom. V zvezi s tem se je na Quai d'Orsay priredil oficilen zajtrk, katerega se je udeležil ves diplomatski zbor, člani francoske vlade, zastopniki parlamenta in vodilni uradniki francoskega zunanega ministrstva.

Dr. Schober, ki je danes popoldne povabil k sebi francoske in inozemske časnikarje, je izjavil diplomatičnemu uredniku »Tempsa« v intervjuju: Avstrijsko stališče v mednarodnih vprašanjih je odrejeno s tem, da Avstrija spoštuje pogodbe, in s tem, da nevtralnost nalaga Avstriji miroljubnost že radi geografičnega položaja. Na podlagi teh dveh načel ima Avstrija predvsem željo, da ostane z vsemi državami v prijateljskem razmerju in da z nobeno državo ne pride v konflikt. Radi tega je Avstrija do sedaj vedno odklanjala, pridružiti se h katerikoli obstoječi skupini držav. Avstrijska vlada je prepričana, da je s tem storila velike usluge za mir v Evropi. Avstrija je bila od nekdaj v mednarodni politiki faktor, s katerim se je računalo, ter je njena želja,

da ostane to tudi v bodoče. Zato je avstrijska vlada porabila prvo priliko, ki se ji je ponudila, da je napravila konec nesporazumom in trenjem, ki so dolgo časa kalila odnose s Italijo. Potovanje dr. Schobra v Berlin se ni nikjer razumelo ali tolmačilo napačno. Rezultati njene, na vse strani lojalne politike so bili za Avstrijo nad vse zadovoljivi.

Pariz, 29. aprila. r. Prihoda dr. Schoberja v Pariz ne tolmači francoski tisk le kot akt kurtuazije nego mu pripisuje velik političen pomen. »Temps« pravi, da bo danes Schober konferiral z Briandom in Tardieuem o vseh vprašanjih, ki zanimajo Francijo. V prvi vrsti se bo govorilo o najetju avstrijskega posojila. S haaškim sporazumom so se odstranile vse ovire, ki so v finančnem in gospodarskem pogledu obteževale Avstrijo in ogrožale njen razvoj. Ko bo haaški sporazum v teh dneh ratificiran, tedaj se bo lahko pristopilo k sklepanju posojila.

»Matin« piše, da bodo francoski finančni krogi pomagali Avstriji in zagotovili njen razvoj, toda le pod pogojem, da bo Schober dal besedo, da bo opustil vsako težnjo za priključitev Avstrije k Nemčiji.

Istega mnenja je tudi »Echo de Paris«, ki pravi, da se Avstrija lahko samostojno razvije v interesu vse Evrope.

»Journal des Debats« piše, da bo Francija rada dala Avstriji posojilo v največjih vsotah, ako hoče le ta ohraniti in braniti svojo nezavisnost. Francija ima dovolj denarja, da daje Avstriji posojilo in ni potrebno, da se to posojilo emitira preko tujih bank.

Dunaj, 29. aprila. n. Na merodajnem mestu se bistveno potrjuje ženevska vest »Daily Herald« o pismu avstrijskega zveznega kanclerja dr. Schobra glede notranje razorožitve. Trdi se, da je res, da se pripravljajo zakonski načrt o strožjem izvajanju prepovedi glede orožja, vendar to ni isto, kakor razpustitev avstrijskih samoobrambnih zvez. Tak zakon bi imel samo tedaj pomen, če bi se orožje zaloge Heimwehra in Schutbunda zaplenile in če bi se policijska odredba o orožnem patentu uporabljala tudi za samoobrambne zveze. Če bo novi zakon nalagal težke kazni za skrivanje orožja, ne bo nihče več neprijavljeno skril val strojne puške in drugo orožje.

Automobilizacija Italije

Rim, 29. apr. Iz merodajnega mesta se izve, da so izgotovljeni načrti za po najmodernejših principih zgrajeno avtomobilsko cestno, ki ima kakor tetiva združiti oba konca loka, katerega tvorijo Alpe od Savoje do Sneznika. Od te zveze je dozdej zgrajen del Milano—Bergamo—Brescia, dočim se imajo še zgraditi deli: Torino—Milano, Brescia—Verona, Verona—Vicenza, Padova—Benetke, Benetke—Trst in Trst—Reka. Dolžina je avtoceste bo 580 km, stroški pa so proračunani na 700 milijonov lir. Cesta ima velik gospodarski, turističen in strateški pomen. Z njo bi bile zvezane tudi vse ceste, ki vežejo alpske doline s tetivo in bi bili Gorica, Postojna

in ilirskobistriški okraj organično vključeni v severnoitalijansko gospodarsko in kulturno območje. Tretjino stroškov, ki padejo na privatne družbe, prevzame država z gotovo vsoto, ki je porazdeljena na 50 proračunskih let. Po 50 letih postane avtocesta popolna last države. Državni prispevek okoli 25 milijonov lir na leto se bo nabiral iz taks na privatne družbe in avtopromet. Dela vodi državni tajnik Suardo, ki je bil l. 1928. imenovan za komisarja za »Pedalpino« ali obalpsko cesto, kakor se imenuje. Zveza bo v celoti izvršena čimprej in bo omogočala, da se bo razdalja Reka—Torino pretekla v petih urah z največjo varnostjo in za nizko ceno.

Romunski princ Karol želi poravnave s svojo soprogo

Njegov korak na romunsko prestolonasledstvo ne bo vplival

Bukarešt, 29. apr. n. »Cuventul« potrjuje danes vesti, ki se že dalj časa širijo o bivšem prestolonasledniku Karlu, da se namerava spraviti s svojo soprogo, princesinjo Heleno, materjo romunskega kralja Mihaela, ki se je pred dvema letoma ločila od njega. Karol je razdril vse odnose z madame Lupescu, radi katerih je bil od svojega očeta kralja Ferdinanda izločen od prestolonasledstva in je ob velikonočnih praznikih obvestil princesinjo Heleno, da se namerava poravnati. Tudi profesor Jorga je o veliki noči obiskal princesinjo Heleno, da intervenira za spravo, vendar od sedaj ni videti nobenega uspeha, ker se mora vsa stvar najprej še obravnavati v krogu kraljevske rodbine. Pro-

fesor Jorga se bo v Parizu sestal s princem Karlom, da mu poroča ostanju stvari. Princ korak nima nobenega političnega pomena, tudi ne v tem pogledu, da bi se zopet načelo tako zvano Karlovo vprašanje. Vlada je radi nove aktivnosti princa Karla zelo presenečena, vendar se ne bo dala vplivati glede svojega stališča. Pred kratkim je poslanec Manolescu, ki je bil, kakor znano, zapleten v neki politični kazenski proces radi nameravane povrnitve princa Karla, obiskal princa v Parizu in tedaj se je baje govorilo o eventualni vrnitvi princa. V vladnih krogih se odločno naglašja, da more iti pri tem izključno samo za individualno akcijo Manolesca.

Grozen slučaj praznoverstva v Rusiji

Varšava, 29. apr. Med ruskim ljudstvom, posebno na severu in v Sibiriji, kjer je z ruskim elementom pomešan mongolski, pa med ruskimi naselenci samimi se je radi prganjanja krščanske vere in duhovščine neverjetno razširilo pravo paganstvo. Na veliko noče praznike so oddajale vse sovjetske radiopostaje izključno protiveške govore in recitacije. »Izvestija« poročajo zdaj, da je prešlo uredništvo moskovskega Radio-lista poročilo iz vasi Porečne v severovzhodni Sibi-

riji, da je tamošnji vaški sovjet sklenil namesto pravoslavnega župnika nastaviti poganskega vedeža! Vaščani namreč, od katerih je polovica krščanskih prebivalcev, je razumelo radio-govore v tem smislu, da je zopet dovoljena »stara«, to je poganska vera, ki je bila pod carjem prepovedana. Toda pri vedežu ni ostalo. Drugi dan na to so kmetje zbrali grmado in na njej svečano sežgali nedolžno dekle kot izkupilo šamanom, to je duhovom, katerim so bili toliko časa nvestiti!

za našo skupno narodno gospodarstvo in narodno blagostanje odgovoren tudi vsak posameznik. Treba je brezobzirno kazati na težko rano našega narodnega gospodarstva, da so še danes največja podjetja v tujih rokah in izplačujejo tujemu gospodarju milijonske dividende. Treba je kazati narodu, da je le pomankanje našega narodnega kapitala krivo, ako tuj kapital izkorišča naravne sile in naravna bogastva naše zemlje, izkorišča našega delavca in bogati na račun naše gospodarske neorganiziranosti. Treba je našemu kmetu stalno kazati pot, da bi naša zemlja pri racionalnejšem in intenzivnejšem gospodarstvu in pri

zadostnem razpoložljivem kapitalu mogla prehraniti vse svoje sinove in bi ne bilo treba le-tim v masah romali v tujino.

Treba je, da se naposled vsak poedinec v narodu dobro zaveda, da moremo priti do stalnih aktivnih plačilnih bilanc celokupnega narodnega gospodarstva, če bo vsak posameznik vse svoje korake usmerjal za skupnimi velikimi cilji našega narodnega gospodarstva, za povečanje produkcije in povečanje izvoza in na drugi strani z varčnostjo in skromnostjo v vsej svoji potrošnji množil naš narodni kapital, ki nam je po ključ do resničnega narodnega osvobodjenja.

Madjari si žele kralja

Bratislava, 29. aprila. r. Tukajšnji madžarski list »A nap« prinaša senzacionalno odkritje o nameri grofa Bethlena, po katerem mnenju je zakon o detronizaciji nemoralen, ker je bil sklenjen pod pritiskom zunanjih sil. Oton Habsburški postane letos polnoleten in radi tega namerava madžarski predsednik vlade v sporazumu z legitimisti ustvariti še pred polnoletnostjo Oton Habsburškega na Madžarskem prevratno situacijo. To se pa da izvršiti samo potom reforme današnje ustave. Po ratifikaciji pariškega sporazuma in izglasovanju proračuna namerava Bethlen izvršiti reformo ustave, da bi s tem pomagal Otonu Habsburškemu povratek na madžarski prestol. Bethlen je z ozirom na to zagotovil legitimistom popolno svobodo agitacije, ter bo ustvaril razpoloženje, da se na dan proglasitve Otonove polnoletnosti ali ob kaki drugi priliki prečita od strani zastopnika vlade deklaracija, v kateri se bo konstatiralo, da je zakon o detronizaciji sprejet nasilno in da Madžarska ne more živeti v takem provizornem stanju, temveč zahteva kralja.

Odgoditev anglo-egiptskih pogajanj

London, 29. aprila. AA. Davi so se sestali v prostorih zunanjega urada zunanji minister Henderson in njegovi tovariši z egiptovsko delegacijo. Sestanek je trajal samo par minut. Egiptski ministrski predsednik Nahas paša je prosil, naj se odgodi seja, dokler ne pride kurir iz Kaira. Pogajanja so bila na željo egiptске delegacije odgodena pred velikonočnimi prazniki. Eden izmed delegatov je potoval v Kairo z letalom in bi se moral vrniti na isti način v London. Mislili so, da bo došel z letalom že včeraj ponoči, toda ko je letalo prispelo, ni bilo egiptskega delegata.

Inflacija v Rusiji

Kovno, 29. aprila. d. Moskovska »Ekonomičeskaja žiznj«, uradni finančni organ, prinaša izkaz o prometu omisijskega oddelka Gosbanke (državne banke). Kovinsko kritje znaša 38 milijonov 469.456 rubljev (med tem zlata v kosi in novcih: 31.384.873, ostalih dragih kovin: 2.909.158 in inozemskega denarja: 6.174.425 rubljev). Medtem znaša vrednost v prometu danih bankovcev: 158.475.101 rub. V sled nezadostnosti zlate, oz. kovinske gotovine so vsčete med kritje po Državni banki inkasirane menice. Slednje v znesku 118.232.598 rubljev tvorijo dejansko zopet zadolžnice državnih podjetij. Pripomniti je še, da cirkulira na Ruskem poleg bankovcev Gosbanke jako veliko število t. zv. državnih nakazil (=kaznačjskih znakov), katera sprejemajo uradi kot plačilo. Iz navedenega je razvidno, da vlada v Sovjetski Rusiji gorostasna inflacija, kakor je bilo po vojni samo na Nemškem v toliki meri.

Dunajska vremenska napoved: Oblačno, deževno, na Stajerskem veliki nalivi.

Šesti občni zbor čl. Orla

Praga, 26. aprila.

Z veliko napetostjo se je pričakoval potek in rezultat šestega rednega kongresa čl. Orla, ki se je vršil te dni v Brnu. Pričakovalo se je, da bo plenarna seja osrednjega odbora definitivno zavzela stališče napram zahtevam češkega pokrajinskega odbora v Pragi. Slednji namreč trdi, da je sedanja organizacija premalo gibljiva, da so na Moravskem drugačne razmere kot na Češkem in na Slovaškem, da je torej treba v slednjih drugih metod in taktike za razširjenje orlovskega gibanja.

Iz teh organizatoričnih debat se je porodila misel, da se naj orlovska organizacija kolikor mogoče decentralizira, seveda v toliko, da ne trpi skupnost in enotnost. Ta zahteva je nalezljiva na velik in principijelen odpor pri osrednjem vodstvu že v predpogajanjih, kar je napotilo odbor v Pragi, da se kongresa sploh ni udeležil ampak je poslal v Brno le svojega duhovnega voditelja msgr. dr. Budaře.

Kongres je na koncu dolgotrajnih debat sklenil, da se za Češko in Slovaško uredijo zveze v kolikor soglasja z obstoječimi pravili. Odbor v Pragi k novi formaciji še ni zavzel stališča.

Drugače je zborovanje lepo poteklo in je pokazalo, da je organizacija v poslovni dobi zadnjih treh let obilo in dobro delovala ter procentuelno znatno napredovala.

Predsedoval je predsednik osrednjega odbora čl. Orla minister msgr. dr. Šramek, navzočih pa je bilo 141 delegatov iz cele republike. V organizatoričnem oziru je napredovalo iz leta 1927., ko je štela 94.448 članov do začetka leta 1929., 103.301 člana. Število odsekov je zrastle na 1205. Po svetovalecavskih dneh Orlovstva se javlja naraščanje za 15 odstotkov. Število lastnih telovadnic je zrastle preko 100 odstotkov, samo lastnih domov (Orlovna) je 126. Izobraževalnih zavodov in kurzov čez 26 tisoč kar se pravi procentuelno na odst. 22.

Zanimiv in bogat je bil referat o stikih s tujino in pa telovadni. Finančno gospodarstvo osrednjega odbora je imelo obrat 8 milj. Kč.

V novi odbor so izvoljeni, za predsednika minister msgr. Šramek, za podpredsednika ravatelj Leiner itd. Za načelnika Metod Vedeča. Za tajnika g. Pospichal, ravatelj orlovske pisarne.

Problemi, ki čakajo čl. Orla na skorajšnje rešitev so velikega pomena za napredek organizacije v dobro in korist naroda in države.

J. M.

Zakon o preseljevanju oseb

Belgrad, 29. aprila. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za socialno politiko in narodno zdravje in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o preseljevanju oseb, ki izgube zaščito po dosedanjem stanovanjskem zakonu.

§ 1. Osebe, ki so uživale zaščito po zakonu o izpizemembah in dopolnitvah v zakonu o stanovanjih z dne 27. aprila 1929 in od 29. oktobra 1929 in ki izgube to zaščito s 1. majem 1930. leta, so dolžne, ako so jim bila stanovanja odpovedana do 15. aprila t. l. in ako se ne morejo pogoditi z zakupodavcem o višini zakupnine, izseliti se najdalje do 30. junija 1930. leta.

§ 2. Ta zakon stopi v veljavo z dnem, ko ga kralj podpiše, obvezno moč pa dobi z razglasitvijo v »Službenih novinah«.

Izpraševalna komisija za gozdarske uradnike

Belgrad, 29. aprila. AA. Minister za gozdove in rudnike dr. Korošec je imenoval člane izpraševalne komisije za polaganje državnih strokovnih izpitov od strani gozdnih uradnikov prve kategorije. Odlok ministra se opira na čl. 5 pravilnika o polaganju teh izpitov v dobi od 30. do 32. leta. Za predsednika je postavljen Milorad Jovanović, pomočnik generalnega direktorja, za rednega člana prve skupine načelnik Peter Pripič od oddelka za gozdarstvo, za rednega člana druge skupine načelnik dr. Zarko Miletič od oddelka za gozdarstvo za rednega člana tretje skupine inspektor Anton Premozič, od direkcije za gozdarstvo na Sušaku, za rednega člana četrte skupine banski inspektor Anton Sivac od banske uprave v Ljubljani, za člana namestnika v prvi skupini Aleksander Premozič, svetnik banske uprave v Sarajevu, v drugi skupini Mihajlo Marković, načelnik oddelka za gozdarstvo, v tretji skupini Stepan Šurić, gozdarski svetnik gozdne direkcije na Sušaku, v četrth skupini dr. Jovan Duboković, gozdarski nadsvetnik gozdne direkcije v Sarajevu, za tajnika je postavljen Milorad Sejović, viši inspektor oddelka za gozdarstvo. Izpiti bodo 16. maja in naslednje dni v oddelku za gozdarstvo v ministru za šume in rudnike v Belgradu.

Veljavnost izvoznih tarif podaljšana

Belgrad, 29. aprila. AA. Komercialni oddelek generalne direkcije državnih železnic je obvestil zavod za pospeševanje zunanje trgovine, da je podaljšal izvozne tarife za prevoz žita do konca t. l., dočim so te tarife doslej veljale samo do konca junija. Generalna direkcija državnih železnic je storila ta sklep glede na spomenico saveza mlinov v Zagrebu. Savez je bil preko zavoda za pospeševanje zunanje trgovine obveščen da bo ta sklep generalne direkcije priobčen v prihodnji številki »Sobračajnega vestnika«.

Želje industrialcev glede banovinskih trošarin

Belgrad, 29. aprila. AA. Centrala industrijskih korporacij je predložila ministru financ spomenico, v kateri predlaga način pobiranja banovinskih trošarin na alkoholne pijače. Svojo spomenico utemeljuje centrala predvsem s tem, da je treba določbe zakona čimprej in na najprimernejši način izvesti.

Hadžija zanikava svoje prejšnje izpovedi

Belgrad, 29. apr. k. 5 dan razprave proti hrvatskim omladinam je bil izpolnjen z zaslišanjem obtoženega odvetniškega koncipijenta Hadžije in s čitanjem obširnih spisov o zasliševanju obtoženega pred zagrebško policijo in preiskovalnim sodnikom v Zagrebu in Belgradu.

Precej razburljiv moment je bil, ko se je izvršila konfrontacija med obtoženim Bernardičem in obtoženim Hadžijo. Izvršila se je radi tega, ker Hadžija priznava, da se je sestajal z Bernardičem, dočim slednji odločno odklanja. Ob priliki konfrontacije je Hadžija ponovil svoje prejšnje izjave o sestankih in razgovorih z Bernardičem.

Konfrontacija Bernardiča in Hadžije. Razprava se je kakor vsak dan pričela danes ob 8 zjutraj. Predsednik Subotić javlja, da je z ozirom na to, da obtoženec v glavnem zanika svoje prejšnje izjave, potrebno čitanje vseh od njega podpisanih protokolov pri zasliševanjih. Obtoženec protestira proti temu, da bi se prečitala njegova priznanja pred policijo in prosi, da bi smel govoriti predhodno s svojim odvetnikom, kar mu je sodišče takoj dovolilo.

Nato je obtoženec pristopil k svojemu odvetniku. Precej časa sta se tiho razgovarjala, nakar je predsednik odredil konfrontacijo obtoženega Hadžije z Bernardičem.

Pri tej priliki se je obrnil Hadžija h Bernardiču in mu pravil v oči: »Bernardić, ti se moraš ne spominjati, da si bil onega večera z menoj. Obtoženi Bernardi: »To ni res! Ti si celo nekaterim ljudem govoril, da sem jaz konfident. Sedaj ti je dana prilika, da vse popraviš, in nikar me ne obremenjuj!«

»Hadžija: »Nikdar nisem govoril, da si konfident, ker nisem imel niti razloga, niti povič. Nikdar nisem o tem ničesar govoril in to kategorično odbijam. Temnanj sem imel razloga govoriti tako, ker sva stala vedno v zelo dobrih prijateljskih zvezah. Ostanem pa pri svojih izpovedih, da sem se razgovarjal o peklenem stroju.«

Nato obtoženi Bernardi izstotako vztraja pri svojih prejšnjih izjavah, da se ni nikdar sestajal s Hadžijo v smislu kakor to navaja obtožnica. Obtoženi Hadžija popravi tudi svoje izjave glede denarja. Prvotno je namreč izjavil, da je dobil denar ob obtoženega Begića, h kateremu ga je poslal prof. Jelašić.

Hadžija zanika svoje izjave.

Nato se je prešlo na čitanje spisov o zasliševanju obtoženega Hadžije. Glede tega zasliševanja so trije zapisniki: Prvi o zaslišanju pred zagreb-

sko policijo, drugi o zaslišanju pred preiskovalnim sodnikom v Zagrebu, tretji o zaslišanju pred preiskovalnim sodnikom v Belgradu.

Po teh spisih je obtoženi priznal vse v smislu obtožnice, to je, da je pripadal tajni organizaciji, katere cilj je bil delovati proti sedanjemu stanju, dalje priznava svoja sodelovanja pri nameravanem atentatu na vlak. Priznava sestanke z Bernardičem in drugimi. Priznava, da je dobil denar od Begića po Jelašićevi intervenciji in sploh vse v smislu obtožnice.

Vsi trije zapisniki so v bistvu skoraj enaki. Obtoženec ni spremenil svoje izpovedi.

Danes pa je obtoženec na vprašanje potem, ko so se prečitali zapisniki, izjavil, da zapisniki niso resnični, da izjave, ki jih je takrat dal, niso točne, in da je te izjave podal v glavnem radi tega, ker je bil takrat zelo deprimiran in sploh radi psihološkega razpoloženja, da bi se cela zadeva čimprej končala. Ne oporeka, da so nekatere izjave resnične, vendar jih danes utemeljuje in drugače tolmači. Odločno zanika vsako sodelovanje dr. Mačka in izjavlja, da dr. Maček ni mogel imeti in ni imel pojma o pripravah omladincev glede atentata. Priznava, da je bil predsednik organizacije »Reunio«. Pravi, da denarja ni dobil od nikogar, pač pa da je bil to denar, ki je služil za vzdrževanje revnih dijakov. Ker je po 6. januarju prenehalo strankarsko delovanje, je bil prenehal s svojim delovanjem. Ob likvidaciji je ostalo še nekaj denarja. Od tega denarja, ki ga je imel sam, je ostalo 4000, na drugi strani pa 5000 Din. Ta denar je porabil za nabavo peklenega stroja.

Nadalje pa priznava, da je imel sestanke, vendar pa so bili ti sestanki spontani. Nikakor pa ne v ta namen, kakor ga označuje obtožnica.

Radi tega opozarja predsednik obtoženega na to, da je dal svoje izjave pred preiskovalnim sodnikom v Zagrebu, kakor tudi pred preiskovalnim sodnikom v Belgradu popolnoma prostovoljno brez vsakega pritiska. Opozarja ga na to, da pred sodiščem pove čisto resnico, ker je sicer nerazumljivo njegovo nastopanje preje in danes.

Nato se je pričelo dolgotrajno zasliševanje od strani predsednika, posameznih sodnikov in zagovornikov. Ker se je obtoženec radi tega dolgotrajnega in zelo napornega zasliševanja zelo utrudil, je na prošnjo njegovega zagovornika dr. Hrvoja predsednik ob 1 popoldne razpravo prekinil. Nadaljevala se bo jutri. In sicer se zopet nadaljuje zasliševanje obtoženega Hadžije.

Kakor je iz dosedanjega procesa razprave sklepati, bo proces trajal dalj kot mesec dni.

Kaj misli lord Irwin?

Anglija je popolnoma pripravljena, da obvlada položaj v Indiji

London, 29. apr. Ceprav vlada resnosti položaja v Indiji ne skriva, je slejkoprej prepričana o zadostnosti svojih sredstev, da agitacijo nacionalistov obbezposeli. Najbolj se zanaša na podkralja lorda Irwina, o katerem je znano, da je najboljši upravnik, kar jih je Indija sploh imela. Lord Irwin je mož izredne mirnosti, kakor jih celo Anglija nima veliko in se drži taktike skrajnega potrpljenja, ne da bi pri tem vzbujal vtisa slabosti. Istovčasno, ko so izbruhili nemiri v Madrasu, je podkralj naslovil na nacionalistične vodje svarilo, naj prenehajo z agitacijo, ki ne bo rodila vspeha, in naj se udeležijo »Round-table konference«, katera bo tekom spomlad ali v začetku poletja začela presesati ustavni načrt za indsko kolonijo.

O namenih Gandija krožijo zadnji čas protislovne govorice. Medtem ko eni trdijo, da hoče aktivno napasti vladne solne zaloge v nekem kraju, je pozitivno znano, da je poslal podkralju drugo pismo. Prvo pismo je bil Gandi podkralju poslal po svojem angleškem pristašu, žurnalistu Reynaldu, to drugo pa je oddal na pošto. O njegovi vsebini ni Gandi še nikomur ničesar sporočil.

V Nasiki so se pomnožili spopadi med nacionalisti in parijanci, ki zahtevajo svoboden dostop v temple. Muslimani sicer niso brezpogojni pristajali angleškega režima, so se pa odločno izjavili proti temu, da bi hindu imeli hegemonijo in se dogovarjajo z angleško vlado glede delitve sfer,

oziroma jamstva za popolno avtonomijo muslimanov. Podkralj je odgovoril, da more te probleme rešiti le Round-table-konferenca. Izjavil je, da je vprašanje avtonomije narodnih in verskih manjšin sploh najtežavnejše in najvažnejše.

Med tem je v Indiji zbrano ogromno vojnega materiala, predvsem tankov in vojni letal. V angleški zbornici, ki se snide kmalu, ni naznanjena dozdaj še nobena nova interpelacija glede Indije, ker vse stranke z vladno politiko v tem oziru soglašajo in smatrajo, da ni koristno indsko vprašanje preveč diskutirati.

London, 29. aprila. n. Indijska vlada je po dogodkih v Pešavarju odpoklicala bataljon indijskih čet, ker se je obnašal nezadovoljivo, in uvedla preiskavo. V bataljonu so služili indijski vojaki, ki se rekrutirajo iz gorskih krajev Garvala. Ta bataljon se je v svetovni vojni boril v Franciji in Mezopotamiji.

London, 29. aprila. n. V Indiji je prišlo včeraj do bojev med strogo vernimi Indijci in med pripadniki nedotakljivih. Mnogo oseb je bilo ranjenih. Da dosežejo enakopravnost z drugimi, so mnogi pripadniki nižjih kast prestopili v mohamedansko vero. Tudi na otoku Cejlonu, kjer je bilo do sedaj mirno, je prišlo do bojev med Indijci in nedotakljivimi.

Posrečen sporazum v vzhodnih reparacijah

Vsi pogodbeniki zadovoljni z rezultatom

Praga, 29. aprila. n. Danes je dr. Beneš v ministrskem svetu poročal o pariških pogajanjih z Madjarsko ter je ministrski svet poročilo vzel na znanje. Obenem je ministrski svet odobril ves kompleks haaskih dogovorov in sklenil, da se one pogodbe, za katere po ustavi ni potreben pristavek zakonodajnih korporacij, takoj predložijo predsedniku republike v ratifikacijo. Zakonodajnim korporacijam bo poročal dr. Beneš o pogajanjih z Madjarsko takoj, ko se vrne iz Zeneve.

Praga, 29. aprila. n. V senatovem zunanjem odboru je danes v odsotnosti zunanjega ministra dr. Beneša pooblaščen minister dr. Krofta obširno poročal o pariških vzhodnih reparacijskih pogajanjih. V splošnem je ugotovil, da se je Českoslovaški posrečilo, obdržati svojo interpretacijo haaskih dogovorov. Naglašal pa je tudi uspehe, s katerimi se Madjarska po pravici lahko hvali. Vse nejasnosti haaskih dogovorov so odstranjene, tako da ne obstojajo nobene resne difference več.

Budimpešta, 29. aprila. n. Ministrski predsednik Bethlen je danes popoldne izjavil na hodniku parlamenta, da smatra pariške dogovore o vzhodnih reparacijah tako v narodnem gospodarskem kakor v finančnem pogledu za zelo važne. Od teh dogovorov se vsekakor lahko pričakuje, da se bo položaj Madjarske postopno zboljšal. Izrazil je upanje, da bo Madjarska sedaj lahko pristopila k emisiji posojila na zastavna pisma. V splošnem je izrazil Bethlen prepričanje, da se bo po zopetni pridobitvi finančne suverenosti in zagotovitvi svobodnega kretanja začela na Madjarskem nova perioda gospodarskega razvoja. Bethlenove izjave o rezultatu haaskih in pariških dogovorov so se odgodile na

čas, ko bo dospelo iz Pariza besedilo pariških dogovorov.

London, 29. aprila. AA. Današnja »Times« priobčuje uvodnik o vzhodnih reparacijah in veli med drugim, da je sprejem haaskih sporazumov od strani vseh zainteresiranih držav velikega pomena za Evropo in to tako v političnem, kakor v psihološkem oziru, ker pomenja konec brezštevilnih sporov. Sporazum v vprašanjih, ki so bila poverjena pariškemu odboru, je triumf pomirlivega evropskega duha in bo ugodno vplival na kreditno in gospodarsko stabilizacijo zainteresiranih držav.

Reforma ameriške prohibicije

Washington, 29. aprila. r. V zvezi s težkim kršenjem prohibicijskega zakona, ki se dogaja v zadnjem času in z ozirom na česte vstaje v ameriških kaznilnicah je sklenil Hoover predložiti zbornici sledeče zakonske predloge: 1. prohibicijski resor naj se odvzame finančnemu ministru; 2. razpustijo naj se odvisna sodišča; 3. izvrši naj se reforma državnih kaznilnic; 4. izvede naj se reorganizacija obmejnih oblasti, in 5. razširi naj se prohibicijski zakon tudi na državo Columbijo.

Za 40 milijonov dolarjev pijače o Niagari

Bufallo, 29. aprila. AA. Carinska oblastva so zaplenila parnik, ki je prevažal alkoholne pijače v vrednosti 40 milijonov dolarjev. Oblastva so pravočasno doznala za ta velikopotezen poskus tihotapstva. Ves tovor parnika so cariniki pometali v Niagaro.

Pritožba radi Tukove obsodbe

Bratislava, 29. aprila. r. Branitelj dr. Tuke je vložil pritožbo proti obsodbi v drugi instanci. Sodišče bo o tej stvari razpravljalo v mesecu juniju. Državni tožilec se je zadovoljil s Tukino obsodbo.

Mednarodni sejem v Lvovu

Belgrad, 29. aprila. AA. Poljsko ministrstvo za trgovino in industrijo je obvestilo naše gospodarske organizacije, da bo 10. mednarodni sejem vzorcev v Lvovu od 2. do 16. septembra t. l. Sejmska uprava je povabila tudi to pot naše gospodarske kroge na udeležbo na tem sejmu.

Koliko stanejo angleške volitve

London, 29. aprila. AA. V beli knjigi je bil objavljen račun stroškov poslanskih kandidatov pri zadnjih parlamentarnih volitvah. Kandidiralo je pri teh volitvah za 615 poslanskih sedežev 1730 oseb, ki so potrošile skupno v volilne svrhe 1.213.000 funtov sterlingov. Ker je bilo pri teh volitvah oddanih okrog 22 milijonov glasov, je veljal vsak glas 1 šiling.

Pri zadnjih volitvah je bilo oddanih 6 milijonov glasov več, kot leta 1924, dočim so narasli volilni stroški za 300.000 funtov sterlingov.

Konferenca reparacijske banke

Pariz, 29. aprila. r. Mednarodna reparacijska banka je za 1. maja sklicala v Bruselj konferenco članov v svrhu razpravljanja o pogojih za emisijo prvega obroka nemškega reparacijskega posojila v znesku 300 milijonov dolarjev. Na to konferenco je razen Francije, Velike Britanije, Italije in Japonske povabljeni tudi Jugoslavlja.

Samomor morilca svoje žene

Pariz, 29. aprila. AA. Javljajo iz Versailles, da je tam v bližnjem gozdu najdeno truplo ženske, ki je pred dvema dnevyoma ubila in razrezala svojo ženo. Sodeč po truplu je napravil ta človek samomor, kar se vidi s tega, da je imel grlo prerezano z britvijo.

Nemška univerza kliče jugoslovanskega učenjaka

Belgrad, 29. aprila. r. Berlinska univerza se je obrnila na naše prosvetno ministrstvo s prošnjo, na bi dopustilo dr. Aleksandru Grizeku, izrednemu profesorju na poljedelski fakulteti v Zagrebu, da bi prišel v Berlin za 4 semestre, kjer bi sodeloval pri osnovanju novega instituta za genetiko, ki bo pod pravo znanega strokovnjaka profesorja dr. Korma herja. Ministrstvo je že odobrilo dr. Grizeku dopust za 1 leto. To je prvi, da inozemska univerza pokliče pri osnovanju novega instituta našega učenjaka, ter se to radi tega smatra kot specijelno priznanje.

Otvoritev francoskega inštituta v Zagrebu

Zagreb, 29. aprila. r. Ob otvoritvi Cercle francais in francoskega instituta v Zagrebu bo francoski poslanik na našem dvoru g. Dard prvič posetil Zagreb. Pri tej priliki bo obiskal univerzo, da se zahvali za njeno akcijo za poplavlence v Južni Franciji. Svečana otvoritev francoskega instituta se vrši v nedeljo 4. maja, zvečer pa bo v hotelu Esplanade svečan banket.

Belgrajske vesti

Belgrad, 29. aprila. AA. Udruženje izvoznikov kraljevine Jugoslavije bo imelo svojo redno 11. letno skupščino v dvorani eskomptne banke v Belgradu 4. maja t. l.

Belgrad, 29. aprila. AA. Centrala industrijskih korporacij je obvestila potom okrožnice svoje članke, da je z odlokom generalne direkcije državnih železnic z dne 1. aprila t. l. ukinjena prepoved ponovnih vagonskih pošilk brez pretovarjanja.

Belgrad, 29. aprila. AA. V zvezi s spomenico saveza mlinov v Zagrebu je komercialni oddelek generalne direkcije državnih železnic sklenil, da ostane ugodnost za izvoz moke preko Sušaka še nadalje v veljavi.

Zagrebske vesti

Zagreb, 29. apr. r. Danes je bilo v Zagrebu neurje. Opoldne je bilo tako temno, da so morali po hišah prižgati električno luč. Popoldne okoli tretje ure je zopet zasijalo prijazno sonce.

Zagreb, 29. aprila. r. V zadnjem času so se v Zagrebu zelo pomnožile avtomobilske nesreče. Z ozirom na to prinašajo zagrebški listi ostre proteste ter zahtevajo energične ukrepe proti samovoljnosti šoferjev.

Zopet ogenj v Beli krajini

Gospodinja umrla na opeklinah.

Metlika, 29. aprila

V nedeljo ob 10 zvečer je nenadoma nastal požar pri Anceľnu na Mačkoveh nad Suhorjem. Sicer je par ur preje padlo nekaj dežja, toda ognjene sile to ni zmagalo. Kot velik kres se je svetil požar izza Gorjancev čez vso Belo krajino, ko je gorela stara zapuščenca hiša. Ker pa so požarne brambe zelo oddaljene, je ogenj dolgo časa po svoje gospodaril. Tam gori tudi ni vode iz studencev, marveč imajo le vodnjake s kapnico in mlake. Družina pa je težje prizadeta še s tem, ker je ob gospodinjino in mater, na katero se je žrnila goreča streha, tako da je dobila opekline po vsem telesu. Koža se ji je kar lupila. Davl jo je smrt rešila neznošnega trpljenja. Zapuščen osem otrok, ki jim je le v majhno tolažbo, da jim je ostala vsaj hiša, v kateri bodo sirote s težko preizkušnim očetom še dolgo občutili grozo, ki so jo v teh dneh prestali.

Ogenj je podtaknila zlobna roka. Oblasti so na sledu za storilcem. Prizadeta hiša je v bližnji sosesčini s Plutovimi, kjer je gorelo 2. februarja, ko so obhajali svatbo. To je torej bil že drugi požar v tej neznanici vasi.

Kozelce zgorel. V nedeljo popoldne so se zbrali nad Viniškim kotom temni oblaki. Silovito so v hudi nevihti udarjale strele. Ena je ošinila velik kozolec na 6 oken na Grabniku, last posestnika Kambića. Ta kozolec je bil postavljen pred 6 leti v ponos gospodarja, kajti taki kozolci so v Beli krajini redki. Danes je žalostno pogorišče.

Tudi Slovenska Straža - razpuščena

Ljubljana, 29. aprila. Z enakim dekretom, kakor »Jugoslovanska Matica« in »Orjem«, je bila danes razpuščena tudi »Slovenska Straža«.

Odlok se glasi:

»Policijska uprava v Ljubljani je izvršila v Vaših društvenih prostorih nenadno hišno preiskavo ter je našla in zasegla inozemsko komunistično literaturo, katere uvoz v kraljevino je oblastveno zabranjen.

O aretiranih 8 Tržačanih

»Popolo di Trieste« v številki od 27. t. m. glede predstoječega procesa proti osmim Tržačanom, obtoženim, da so izvršili atentat na uredništvo imenovanega lista, piše, da je bil načelnik Miloš. On da je visok, slok in plavalas in ima elegantno zunanost. Uslužben je bil pri vojniški tvrdki Notarangelo na trgu S. Francesco. Je jugoslovanski državljani iz Sušaka in govori perfektno italijansko. Od začetka da je bil miren, ni ničesar izdal in zatrjeval svojo nedolžnost, pozneje pa je, ko so mu udeležbo pri atentatu nedvomno dokazali, rekel: »Sem izgubljen!«, vse priznal in povedal svojega direktnega pomočnika Bidovca, s katerim sta bila Bidovec na stopnišče redakcije. Končal je izpoved z besedami: »Vem, kaj me čaka.«

Marušič da je bil uslužben pri »Banca d'Italia e America«. Tu da je dva dni skrival bombo, katero sta Miloš in Bidovec na stopnišču redakcije zažgala. Rekel je, da je bila bomba 50—60 cm visok cilindar, težek 7 kilogramov. Užigalka je imela zgoreti v 10 minutah, toda Miloš in Bidovec sta jo zadnji moment skrajšala, tako da se je eksplozija zgodila v 1 minuti 35 sekund.

O Valenčiču pišejo, da je bil upravitelj lesne tvrdke Urbančič v Knežaku. On da je bombo iz Knežaka v lastnem avtomobilu pre-

peljal v Trst, »tako se zdi«, pravi »P. d. T.« Valenčič da jo je potem izročil Marušiču, ta pa Bidovcu.

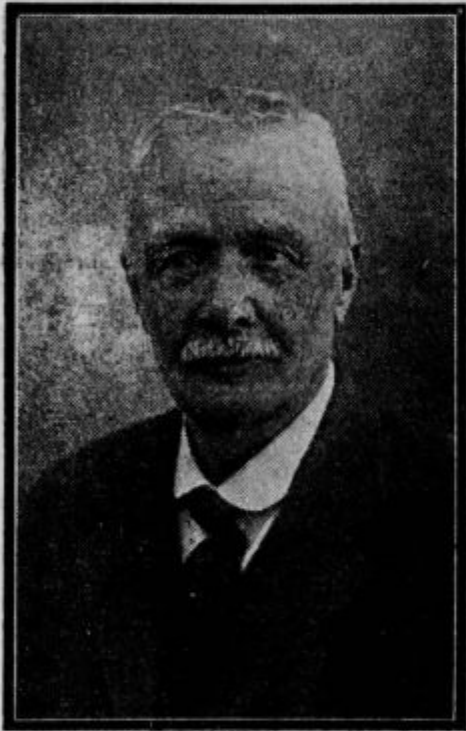
O Bidovcu samem trdi »P. d. T.«, da je razen Miloša najbolj obtežen. Je sin trgovca z jestvinami v ulici Genova in je pri očetu služil. Rupel je bil vrtnar z rožami v Proseku, Spanger je pa mizar in sicer tudi na Proseku.

O tem, kako so prišle omenjenim oblasti na sled, piše »Popolo di Trieste«, da so agenti iskali en mesec zastoj, čeprav so bili poverjeni s preiskavo najboljši policaji Italije. Spretnost članov »Organizacije« da je onemogočila vsako izsleditev. Znano je tudi, da je vlada razpisala 100.000 lir nagrade za onega, ki bi v stvar prinesel luč. Konečno da so v prvih dneh marca agenti izsledili mizarja Spangerja v Proseku, o katerem da so dobili v roke dokaze, da je on zažgal šolo na Proseku. Spanger da se je zapletel v protislovja, dokler niso agenti prišli na sled, da sta on in Štoka vedela tudi za atentatorje na uredništvo »P. d. T.« Ko so agenti trdili, da vedo od drugih, da sta onadva položila bombo, sta povedala, da sta bila udeležena le oddaleč in sicer, da je bilo na nekem sestanku »Organizacije« sklenjen atentat na kakšno državno ali fašistično poslopje in da sta bila poverjena izvršitvi Miloš in Bidovec. Tako tržaško fašistovsko glasilo.

† Leopold Tratnik

Ljubljana, 29. aprila.

Danes ob 12.45 je na svojem domu na Sv. Petra cesti umrl Bogu vdan po krajši smrtni borbi Leopold Tratnik, markantna ljubljanska oseba.

nost, v starosti 77 let. Še na veliki četrtlet se je pokojnik z največjo radostjo dal slikati za Rokodelski dom, ki izda v kratkem slavnostni spis ob priliki svoje 75 letnice. Izražal je še svojo srčno željo, da bi mu dal večni Bog priliko učakati ta jubilej, toda večni Sodnik ga je preje poklical k sebi. Na veliki petek je legel in danes je izdihnil svojo plemenito dušo.

Pokojnik je bil 7. novembra 1853. rojen v Vrhpolju pri Kamniku. Njegov oče, posestnik in mlinar, je poslal svojega sinčka najprej v Celje k podobarju Oblaku, da bi se izučil podobarstva. Domotožje ga je vleklo domov. Oče ga je nato poslal v Ljubljano k pasarju Schreinerju, ki je imel svojo delavnico na Sv. Petra cesti v hiši, kjer je sedaj dom pokojnikov družine. Ze kot vajenec je bil vnet za takratni vajeniški pokret in njegova srčna želja je bila, da bi vajenci našli v Rokodelskem domu svoje pošteno zavetišče. Svoja pomočniška in poznejša leta priprosto, a odkrito opisuje pokojnik v pismu, ki ga je zadnje dni naslovil na kanonika g. Stroja. Med drugim pravi:

»Ko sem bil prost, me je vleklo po svetu, da se več navadam in naučim. Delal sem v Gradcu, na Dunaju, v Salzburgu, Monakovem in Augsburgu. Potoval sem v Pariz, Švico, Frankfurt ob Meini. Prav povsod mi je dobro šlo in veliko sem se navadil.«

Dobil pa je pismo svojega starega mojstra iz Ljubljane, naj se vrne. Prišel je nazaj v Ljubljano, kjer je po mojstrov smrti prevzel obrat. Leta 1887. se je poročil z Alojzijo Hafnerjevo, hčerko stare in ugledne gorenjske rodbine. Svoj obrat je umel s svojim strokovnim znanjem lepo povzdigniti. Sam je zapisal z okorno roko: »Res sem dosegel vse, kar sem želel. Moja dela so po vseh cerkvah in drugod.«

Pozneje s pomočjo svoje zveste družice Alojzije se je pokojnik posvetil tudi hotelirski in restavratski obrti. Tudi na tem polju je pokojnik dosegel lepe uspehe. Za blagim pokojnikom tujuje poleg užalostene vdove petero sinov in dve hčerki. Za njim žalujejo tudi bratje Janez Tratnik, posestnik v Vrhpolju pri Kamniku, Karel Tratnik, pasar v Mariboru in Josip Tratnik, privatni uradnik v Trstu ter sestra Marija v Aleksandriji.

Pokojnik se je med boleznijo večkrat spominjal pokojnega Avgusta Zabkarja, rekoč: »Zabkar! Tudi jaz pridem za teboj!«

† Slikar Franc Sterle

Ljubljana, 29. aprila.

Zadnje dni so nas listi presenetili z vestjo, da se je naš slikar g. Franc Sterle v Londonu, kjer se je nekaj časa mudil, ponesrečil. Motociklistična nesreča ga je nenadoma položila na bolniško posteljo, kjer je ležal več dni v agoniji in končno 28. t. m. ob 9 zvečer izdihnil.

Akad. slikar Franjo Sterle je bil rojen 1. 1889. v Dolenji vasi pri Cerknici. Studiral je na stari ljubljanski umetno-obrtni šoli in pozneje na dunajski akademiji, katero je absolviral leta 1912. Postal je izvrsten risar, ki se je specializiral na portretno stroko. Hodil je neomajno svojo pot, zvest realni in portretni podobnosti in se ni udinjal nobeni enodnevni struji. Izrazitega portretista izza Vesela in po Kobiličini smrti nismo imeli razen njega in g. Vavpotiča, pa je Sterle užival sloves solidnega portretnega slikarja, ki zna zadeti fiziognomijo kakor malokdo drugi. Naslikal je veliko portretov, med temi lepo število naših odličnikov (znani so portreti g. Grassellija, knezoškofa dr. Jegliča, dr. Tavčarjeve, Stritarja i. dr.). Bil je kot človek bolj samosvoj in le ožja družba ga je štela medse. Med drugim je bil tudi med ustanoviteli umetniške šole »Probudac«, kateri je več let tudi načeloval. S Sterletom smo izgubili solidnega portretista in blago človeško dušo, ki naj mu bo lahka zemlja, čeprav morda tuja. Bog tolaži sorodnike in gospe soprogo!

Smrt vzorne učiteljice

Šmarje pod Ljubljano, 28. apr.

Dne 27. t. m. je umrla v Leonišču v Ljubljani učiteljica na tukajšnji šoli, gđc. Iva Orlova. Vsem se je zdelo, da je umrla nenadoma, četudi je že dolga leta bolela za težko boleznijo, tako zelo je znala skrivati svojo bol. Zato je žalovanje za njo še bolj globoko. — Rojena je bila 1. 1880 v Mengšu, nato pa je vzorno vršila svojo službo na Jesenicah, v Mokronogu, v Trebelnem, v Vremah, na Mirni in končno v Šmarju. Nobena stvar je ni mogla odvrniti od vestne vršitve poklicne dolžnosti in ni radi boleznim zamudila nikdar nobene ure. Za težje obolenje si je vedno prihranila počitnice, ali zadnji dan letošnjih velikonočnih je bil za njo tudi dan odhoda v večnost...

Vzorna učiteljica, ker vzorna kristjanka. Ni ga bilo dneva, da ne bi pristopila k sv. obhajilu in v popoldnevih je cele ure preklečala pred svojim Bogom. Cerkev in šola sta bila edina kraja, kamor je hodila, ali tja pa z vso pozornostjo. Ni čudno, da je svojo bolest nosila s skoro tako mirnostjo in veselostjo kakor drugi prenašamo zdravje. In če je kedaj radi svojega prepričanja ali kaj drugega morala trpeti, jo je to še bolj utrdilo v trdni veri v Neskončnega... Počivaj v miru blaga vzornica. Za teboj žalujemo vsi, ki smo te poznali. Bog pa, katerega si povsod iskala, ti bodi dobrotni Plačnik za zvestobo.

Ptujska Mladika

Ptuj, 26. aprila.

O tem zavodu, ki je ponos mesta, je potrebno spregovoriti nekaj besed. Je velike važnosti in koristi za javnost. Osobito je zavod važnega pomena za prebivalstvo ptujskega, ljutomerskega, mursko-sobotkega in dolnje-lendavskega okraja, kateremu se nudi lepa prilika, da svoje hčere zamore poslati v najbližji zavod, ki stoji na višku, v gospodinjstvo šolo, v kmetijsko-gospodinjstvo tečajje in v internat. Da stoji zavod na višku, je dokazala meseca februarja prirejena razstava, katero je obiskala ogromna večina meščanstva, ki se niso mogli načuditi krasnim izgotovljenim delom.

Vodstvo zavoda so 1. 1928 prevzele šolske sestre III. reda sv. Frančiška Asiškega iz Maribora. V zavodu je celoletna gospodinjstva šola, kmetijsko-gospodinjstvo tečajje in internat. V internat se sprejemajo deklice, ki obiskujejo mestne šole (osnovno, meščansko, gimnazijo) v Ptuj, pa tudi iz drugih krajev. V internatu je prostora za 60 gojenk.

Zavod ima namen deklice vzgajati v versko-naravstvenem in domovinskem duhu, da bo imel narod plemenite matere in dobre gospodinjice. Zato je treba ženski mladini temeljite

Samožavesten in negovan.

Tudi ako je kak moški takozvani tip časa, vendar ni gotovo, da bo imel uspehe povsod. K temu je potrebna kultivirana pojava v splošnem, predvsem brezhibno negovani asje, — 10 minut dela ter enkratno umivanje z Elida-Shampoo-nom in zaželeni uspeh je tu. Praktično za vsacega moškega. Vzame se lahko povsod s seboj. Takoj gotov. Očisti temeljito asje in lasišče, ter odstrani prhljaj.

ELIDA SHAMPOO

znanstvene in praktične vzgoje. Posebno skrb obrača zavod, da si pridobe gojenke potrebnih ženskih kreposti in vrlin, posebno skromnega, dostojnega vedenja in čuta za mirno domače življenje, ljubezni do točnega izvrševanja dolžnosti in smisel za red in varčnost.

Gojenkam gospodinjstvo šole in gosp. tečajja se nudi temeljita izobrazba v kuhanju in splošnem gospodinjstvu. Pouk je teoretičen in praktičen. Teoretični predmeti so: verouk, vzgojeslovje, slovenščina, računstvo, hranoslovje, gospodinjstvo, gospodinjstvo knjigovodstvo, živinoreja, mlekarstvo, sadjarstvo, vrtnarstvo in zdravstvo. Praktičen pouk pa obsega: kuhanje, šivanje, pranje, likanje, urejevanje hišnih prostorov, vkuhanje sadja in zelenjavi, poleg tega pa še umna kokošjereja, praktično stvarstvo in mlekarstvo.

Poslopje samo ima krasno lego. Stoji v prostornem vrtu ob mogočnem Dravi tik ob mestnem parku. Zidano je moderno in se odlikuje po visokih, svetlih in zračnih prostorih. Spal-

nica je opremljena preprosto, a nenavadno okusno. Je to visoka, zračna dvorana, razdeljena na vrsto posameznih predelov, v katerih stoje po štiri postelje in po dva velika umivalnika. Po dolžini ob notranji steni so omare, kjer imajo gojenke perilo in obleko, vsaka za sebe. Prav tako okusno je opremljena obednica, zatočišče lačnih želodcev. Posebna soba je za šivanje in ročna dela, druga za likanje. Da so učenke odtegnjene vnanjim vplivom in da se nemoteno morejo učiti in pripravljati za šolo, imajo skupno učilnico; tam izdelujejo domače vaje in analoge pod nadzorstvom sestric. Vsaka učenka ima v učilnici svoj prostor in vsa potrebna učila.

Mesečina znaša 600 Din, za luč in obrabo inventarja se plača mesečno Din 35. Za mesečino oskrbuje zavod gojenkam: stanovanje, hrano (zajutrak, dopoldansko in popoldansko južino, kosilo in večerja), potrebno postrežbo, kurjavo ter gojenkam gospodinjstvih šol tudi pouk.

S fotografom pri ciganih

Kočevje, 1. aprila.

Dolgo sem gruntal, kako in s katere strani bi prijel »starega« naših Hudorovičev, da bi se bil pustil z družino vred dati na »kontrafe«, kakor je specifični naziv »starega« za tak aparat.

Zadnjič sem ga bil kratkoma ustavil sredi mesta. Po pogovoru o mrhah in šodru, ki je

sva začela oba z ofenzivo: da je to mašina, ki ti na papir naredi takega človeka, kakršen je v resnici. »Kišto« je treba samo postaviti pred človeka, nekaj zavrteti in čez tri dni ima človek pred seboj na papirju že samega sebe.

»Ardigata! Arduš!« se je čudil »stari« in za njim vsa družina.

V dokaz temu sem izvil svojo fotografijo in mu jo pomolil pod nos. »Kdo je to?« »Gospod so, gospod, ardigot!«

najljubša poglavarju naših ciganskih Hudorovičev sem mu povedal, da ga pridem spet enkrat obiskat v slavne željinske »luknje«, kjer gospodje cigani in gospe ciganke kvartirajo. »Stari« je bil kontent in je kar zacmokal, ko sem mu odrlin dve krepki kubi.

»Akrabolt!« se je začudil, zamahnil z bičevnikom in odšel.

Oni dan sva ga mahala s fotografom prav res na vizite k našim ciganom. Oborožila sva se s cigaretami in cigarami, nekaj žemelj sva tudi vzela za vsak slučaj. Zdelo se mi je, da sva misijonarja, ki greva z vsakovrstnim drobižem med male zamorce.

Željne so znane po svojih kraških jamah. Ob vhodu se nastanijo vsako pomlad cigani in postavijo svoje male »kolibe« ob njih.

Zavila sva naravnost k jamam. »Stari« je bil doma in sila vesel daril. Pozanimal se je tudi za »kišto« mojega soseda fotografa, nakar

»Vse to je napravila ta kišta in če nočete verjeti temu, bo ta gospod napravil tudi za vas take malarije. Saj pustiš, kajne, stari?« »Stari« je prikimal.

Pa sva jih razvrstila vse po vrsti, to h »kolib«, ono pred jamo in tako naprej. »Starega« smo postavili v majestetično pozo pred vsemi. Fotograf je še ukrepal vse potrebno, naravnal in...

Tačas je prijel »starega« nekaj, kakor da bi ga kdo pičil: hop! — pa ga ni bilo nikjer. Izginil je v jamo. Boge, kaj ga je prijel, ni ga bilo od nikoder več. Spet sva morala nagneti vse strune svoje govorniške zmožnosti, da sva pregovorila cike (dekleta) in rable (dečke), da so ostali v taki pozi. Nato pa v strahu hitro pritiskala, da se nam ne bi še ostali skujali.

In take, kakršni so bili takrat, jih lahko vidite na tej sliki, ardigata, akrabolt!

Ali je nemščina na naših srednjih šolah potrebna?

X.
Velecenjeno uredništvo »Slovenec«!
Blagovolite priobčiti k vprašanju »Ali je nemščina na naših srednjih šolah potrebna?« naslednje:

Kot poštni uradnik ob narodni meji imam priliko opazovati korist in škodo, katero nam povzroča nemščina, ter se zato oglašam k vprašanju, če je nemščina na naših srednjih šolah potrebna.

Znanje nemščine je Slovincu vedno koristno, če se pravilno uporablja. Služiti nam mora nemščina za pridobivanje strokovne znanosti v posameznih stanovih. Potrebna so dopisovanja v nemške liste, da dobijo Nemci prave pojme o Jugoslaviji. Posluževati se moramo nemščine pri našem izvozu. Potrebna je nemščina pri pospeševanju tujkega prometa. Kar je več, je narodna škoda in postrata časa.

Koliko časa so zapravili v prejšnji Avstriji oni osmošolci, ki po desetih letih niso dosegli dovršenosti v nemškem govoru. Šola jim je pri nemščini vstopala v glavo marsikaj in premnogo nepotrebnega. Takega znanja sedaj ne potrebujemo. Mnogo potrebnejšega in koristnejšega nas še čaka!

Naše služkinje v Gradcu, Dunaju, Celovcu, Beljaku in drugod nam dokazujejo, da se Slovinci že v par letih lahko naučimo nemški. Isto nam spričujejo tudi bivši slovenski vojaki, ki so služili v nemških krajih. Ako se vpelje primerna metoda, bi poduk nemščine v drugem, tretjem in četrtem razredu srednjih šol popolnoma zadostoval. Srednja šola kot priprava za druge šole bi morala učence vpeljati v nemški jezik tako daleč, da razumejo nemški. Strokovne in visoke šole pa bi morale to znanje izpopolniti tako, da bude absolutni v govoru in pisavi zmožen nemškega jezika. Napočna je bila metoda podučevanja, ko so pričeli z nemščino v ljudski šoli, v srednji šoli

li in potem se enkrat v učiteljsku ali trgovski šoli. Ti dijaki so se navadili bolj čas zapravljati nego pa nemško dopisovati. Da ne bi višješolci pozabili nemščine, naj se pri ustnjeni maturi zahteva prestava iz nemščine brez slovarja. Kaj bode kdo prestavljal, ne sme prej nihče vedeti. Tako bodo višješolci sami doma čitali, kot že tudi sedaj čitajo prestavo Homerja in drugih klasikov.

V višje razrede naj bi se vpeljala francoščina, češčina in esperanto. Učenje slovnic, pravopisov, pesmic, govice naj se prepusti bolj pridnosti učencev. Paziti bi bilo predvsem na to, da poda poduk učencu čim večjo množino besednega znanja s čitanjem.

Ko se bodo industrija, trgovina in obrt osamosvojile v narodnem oziru, ne bomo potrebovali toliko nemškega dopisovanja kot sedaj. Avstrijske, nemške tovarne in trgovske hiše imajo pri nas najrazličnejša zastopstva in mi naj se za to učimo nemščine? Nemška obrt, trgovina in industrija je organizirana v vseh državah in vseh delih sveta, kakor nam podaja lepo sliko o tem »Der deutsche Kaufmann«. Tudi v Jugoslaviji čutimo nadvladujoči vpliv te organizacije.

Naj pogleda še naša industrija, trgovina in obrt malo v svet. Morda bi nam pri tem turški in arabski jezik bolj služila nego nemški.

Osamosvojiti se moramo na vseh poljih. Naša kulturna žarišča: univerza, trgovske, poljedelske in druge visoke šole bi nam morale po naraščanju preskrbeti, da prevzamemo v našo kulturo, ki naj bode res naša, le najboljše in najpreizkušenejše.

Nemški jezik nam je koristen. Da bi pa moral že vsak trafikant ali dimnikar čitati nemški strokovni časopis, pa ni ne slovenska in ne jugoslovanska korist.

Z odličnim spoštovanjem

Ivan Majhen, poštni uradnik.

Koledar

Sreda, 30. aprila: Katarina Sienska, devica; Marijan, mučenec. — Ta mesec je dan zrastle za 1 uro 38 minut. Dan je danes dolg 14 ur in 27 minut.

Osebnosti

= Imenovanje. G. Smersu Rudolf, diplomirani pravnik iz Ljubljane je imenovan z odlokom predsednika vlade in ministra za notranje zadeve za politično upravno pripravnik pri okr. izpostavi na Rabu. Cestitamo!

= Imenovan je višji tajnik ministrstva za finance, oddelek za carine Aleksander Lazič za višjega finančnega tajnika pri dravski finančni direkciji, odseku za carine.

= Upokojeva je pri monopoli založbi soli v Ljubljani Adolf Kaučič, skladiščnik v 1. skupini III. kategorije.

= Poročila sta se v Begunjah pri Cerknici g. Ivan Vehovec, posestnik, bivši župan in poslanec v Žužemberku z gđ. Metko Poznikovo, učiteljico v Begunjah. — Cestitamo.

Novi grobovi

+ V Ljubljani — Ulica stare pravde 3 — je umrla gđ. Amalija Regnard, učiteljica v pokouju. Pogreb bo 1. 5. ob 4 pop.

N. p. v. m.!

Mala kronika

★ Stoletnica rojstva Janeza Trdine. V Mengšu se bo 1. junija 1930 odprla spominska plošča pisatelja Janeza Trdine ob njegovi 100letnici rojstva. Glavni odbor za odkritje plošče, ki je delo razdelil posameznim odsekom, je naprosil dr. Josipa Stembergerja, sedanjega lastnika pisateljeve rojstne hiše, da bi dovolil namo vžidati spominsko ploščo, kar je gospod doktor rade volje dovolil ter odstopil tudi svoje dvorišne prostore, kjer se bi po oficijelnem delu odkritja plošče vršila ljudska veselica.

★ Podpore pogorelem in drugim oškodovancem. Ministrstvo za socialno politiko in zdravje razglasa, da je fond za pomoč onim, ki jim so bile porušene hiše po požaru, povodnji, snegu ali drugih elementarnih nevarnostih, izčrpan. Radi tega se ne bo mogla nobena prošnja za take podpore vpoštevati, naj bo že predložena po katerikoli oblasti, marveč se bo vrnila pristojni oblasti v nadaljnjo uradovanje in obvestitev prošila.

★ Kako se plačuje uslužbenški davek. Plaćevanje banovinske doklade na uslužbenški davek: Sprico številnih vprašanj, kako naj se plačujejo 40-odstotne banovinske doklade na uslužbenški davek, ki se plačuje v davčnih znakih, opozarja Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani vse zainteresirane, da se plačujejo banovinske, kakor tudi občinske doklade na uslužbenški davek v vsakem primeru v gotovini pri pristojni davčni upravi, torej tudi v primeru, da se davek sam plačuje v davčnih znakih. Pri uslužbenškem davku se pobirajo samoupravne doklade samo na one prejemnike, ki presegajo 4000 Din mesečno ali 960 Din tedensko, na uslužbenški davek na dohodek in koristi, ki se pojavljajo zdaj pa zdaj in ki niso določene s stalno, letno, mesečno, tedensko ali dnevno vsoto (tantieme, nagrade, provizije itd.) pa se nalogajo doklade na vsako vsoto ne glede na višino prejemka.

★ Prvi čebelni roj. G. Werbole Ferd. iz »Medije-Izlake nam piše: Dne 24. t. m. čitam v »Slovenec«: »Prvi roj na Golniku«. Sporočam, da sem dobil jaz 22. t. m. med 9—10 dopoldne izvanredno lep čebelni roj v teži 3,85 kg, kar se mi še ni posrečilo vseh 5 let kar čebelarim z A-Z panji. Dne 24. t. m. zvečer sem pregledal satje ter ugotovil, da je roj precej medu nasekel.

Primerjajte

naše pomladanske plašče, oblečke in moške obleke lastnega izdelka z drugimi; kupili boste pri

DRAGO GORUP & CO. - LJUBLJANA

Miklošičeva 14

Ljubljana

Kaj bo danes?

Drama: Vdova Rošinka. Red B.

Opera: Zaprti.

Lekarne: Nočno službo imajo: D. Piccoli, Dunajska cesta 6 in Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Minister g. dr. Korošec je prišel v Ljubljano na današnji občni zbor Zdravne zveze.

Veličasten pogreb predsednika Vincencijeve družbe. Dodaten k poročilu v »Slovenskem listu« o pogrebu pokojni, predsednika Vincencijeve družbe Frana Lavtizarja, nam piše prijatelj našega lista: Vincencijeva družba je vedno zbirala v svojih vrstah elito naroda, da more vršiti delo plemenitih dejanj in karitativnosti. Ta je potrebna zlasti sedaj po vojni, ko narašča brezposelnost in je še vedno veliko število sirot. Da je mogla Vincencijeva družba dosedaj to delo vršiti v takem obsegu, je velika zasluga pokojnika, ki je stopil po vojni na čelo družbe. Zlasti je bila njemu velika skrb za mladino. Veličasten pogreb pokojnika v nedeljo popoldne je pokazal vso veliko hvaležnost mladine in naroda za njegovo tiho in plemenito delo. Pogreba se je udeležila mladina zavoda sv. Jožefa v St. Vidu, ves. Mladinski dom na Kodeljevem, otroci in dijaki Lichtensturna in Marijaniša, dalje učiteljsko, duhovniško, mnogi vseučiliški profesorji ljubljanske in izvenljubljanske Vincencijeve in Elizabetine konference, mojstranski gasilci, prosvetno društvo pri Sv. Petru, Krekova gospodinska šola v Zg. Šiški itd. V ogromnem spredu pogrebcev so bili med drugimi tudi stiški prosti dr. Avguštin Kostelc, duhovni svetnik Škrbec iz Kranja, mestni podžupan prot. Jarc in mnogi drugi. Krsto je blagoslovil pred hišo sam knezožupnik dr. A. B. Jeglič. »Ljubljana« pa mu je zapela dvoje lepih žalostink. Lep čin pijete je napravila godba »Sloga«, ki je igrala žalne koračnice v spredu popolnoma brezplačno. Na grobu sta govorila v imenu učitelstva in karitativnih organizacij ravatelj Janko Jeglič, v imenu gospodarskih organizacij ravatelj Karel Dermastja. — Blagumu, plemenitemu Francu Lavtizarju naj sveti večna luč!

Razstava risarskih in pisanih izdelkov vajencev obrtno-nadaljevalne šole za umetno in oblačilno obrt na Prulah bo v nedeljo, 4. maja ob 8 zjutraj do 4 popoldne (ne pa 11. maja). Na razstavo vabimo vpludno mojstre, pomočnike in vse p. n. občinstvo.

Razpisana mesta. Ravnateljstvo mestnega dohodarstvenega urada razpisuje štiri (4) pogodbeno službena mesta. Pogoji za sprejem so: 1. naše državljanstvo in popolno znanje slovenščine; 2. dovršena državna dvorazredna trgovska šola ali teji slina izobrazba; 3. neomadeževana preteklost; 4. izpričevalo, da je prosilec telesno in duševno zdrav; 5. starost ne več kot 35 let; 6. dokaz, da je odslužil vojaški kadriški rok ali da je vojaške službe popolnoma opruščen. Prošnje za sprejem je vlagati med uradnimi urami pri gori navedenem ravnateljstvu do incl. 6. maja 1930.

Umetnostnogodovinsko društvo v Ljubljani priredi v sredo dne 30. aprila ogled ljubljanskega Gradu. Zbirališče pri cerkvi sv. Florijana ob treh popoldne. Vodi bo mgr. V. Steska.

Predavanje o tuberkulozi priredi Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani v soboto dne 3. maja 1930 ob 8 zvečer v dvorani na Miklošičevi cesti. Predavata: g. dr. Debeve Fr.: »Tipi (slike in oblike) jetlike ter g. dr. Jamar Tone: »Kako se ubranimo jetlike«. Predavanje bo združeno s predvajanjem skriptičnih slik o napravah OUZD ter delavskih zdraviliščih in okrevališčih na Rabu, Klenovniku in Brestovcu. Predavanje se vrši povodom prireditve protituberkuloznih dni. Vstopnine ni.

Ubožnica je premajhna. Da je mestno zavetišče za onemogle v Japljevi ulici že zdavnaj premajhno, je že stara stvar. Najbolj osvetljuje to žalostno ugotovitev dejstvo, da ima mestni socialni urad stalno najmanj 80 potrebnih prostilcev, ki komaj čakajo, da se izprazni kako postelja v zavetišču. To pa se zgodi sveda le v slučaju smrti. Čeprav smrt pridno kosi starčje in starice v zavetišču, vendar ostane vrsta prostilcev stalno nezmanjšana in se celo vedno bolj veča. Na razširitev ubožnice bo treba kmalu resno misliti.

Nova bolezen. Zdravniki so komaj prišli nekoliko v »okom« influenci, španski, jetiki in drugim epidemijam — pa se že zopet širi po svetu nova bolezen. Nekateri trdijo, da so novi bolezn podvržene v prvi vrsti ženske. Statistika pa je pokazala, da trpijo vsled nove bolezni pravtako moški kakor ženske. Bolezen je nalezljiva — toda ni smrtonosna in ne povzroča posebnih neprijetnosti — razum, če smo pozabili vzeti seboj zdravilo. Bolezen napade človeka nenadoma: v kavarni, na promenadi, v tramvaju, na vlaku, v avtomobilu — in na ulici te zgrabi, da zavstaviš korak in moraš vzeti zdravilo. Nikjer nisi varen pred napadom — niti v cerkvi. Tako je v nedeljo v Križankah napadlo lepo mlado gospodično. Pod korom je stala, naslonjena na vrata — bilo je med pridigo. Nena doma se je zganila, odprla torbico in jo držala tik pred obrazom, ustnice je našobila, ki so rdeče zarele, nasmihala se je, popravila kodrčke — pa ji je odleglo... Če so zdravniki novi bolezn že določili ime, listi ne poročajo. — Lahko bi krstili novo bolezen za »spectrumisus«. — Povzročitelj nove bolezni bo najbrž bacil »torbicular americanus«, ker prve torbice za ogledalcem smo dobili iz Amerike, — M. K.

Zasilna rešitev. Mnogim društvom, ki imajo od časa do časa razne prireditve na Krekovem trgu na prostem, zlasti pa gasilec, je tamkajšnje stranišče kamen spotike. Stranišče daje v te praznične prireditve svojo posebno, neblago dišečo noto, kar vsem, posebno pa fino dišečim nosovom ni prav. Govorilo se je že, da bodo na ljubo gasilec in zaradi bližajočega se njihovega kongresa to stranišče odstranili s Krekovega trga, pa ne bo nič iz tega. Magistrat pa je iz te zadrege našel zasilno rešitev: postaviti je dal večerjati pred stranišče leseno steno. Sicer bi magistratni gospodje na to idejo lahko že poprej prišli ampak nekoliko boljše so straniščne razmere na Krekovem trgu le, kakor pa so bile. Morda se bo magistrat le odločil nekoč in to stranišče sploh odpravil ter ga prestavil v kak bolj skrit kotiček, ne pa na sredo velikega, legega trga!

Sramota Ljubljane so prav gotovo žalostni prizori, ki se dan s dnem dogajajo pred Mahrovo hišo, torej v sredi mesta. Delavci, ne oni pravi, redni delavci, temveč taki, ki čakajo na služen zaslužek, se tu družijo z delomirneži, v kleti v hiši se pa opijajo. Rjovenje, kletvine, zmerjanje, nedostojno obnašanje, vse to se vrši ob belem dnevu pred to hišo, da se vsak človek lahko prepriča o tem. Tudi poprej se so zbirali tu, vendar če je prišel mimo stražnik, so se hitro razbežali — seveda le taki, ki so imeli slabo vest. Sedaj se pa lepo umaknejo v klet — in stražnik je brez moči. V kleti zapijo združeno vsak denar, tu ti ljudje pušajo zadnjo voljo do dela in propadajo čimdalje bolj. Pa tudi tepež je na dnevnem redu. Tako so se gostje nedvčerašnjim sprli in stegli

— že dopoldne so bili pijani. Delavec Franc Černi je bil težje ranjen. Nekdo ga je sunil z dletom v desno roko in ga globoko urezal. Černi je moral iskati pomoči v bolnišnici. Razmere tod okrog so take, da se mora najti način, kako bi se ta javna sramota Ljubljane odpravila. Prosimo za to policijsko ravnanje. Ni več prijetno hoditi tod mimo!

Prijazen vlomilec. Branjevka Frančiška Rome ima majhno barako na Vodnikov cesti poleg šišenske cerkve. V to barako je nekdo ponoči vlomil. Odnese pa ni nič, temveč celo nekaj pustil — 2 kg krompirja. Vendar je škoda na razbiti ključavnic večja od vrednosti tega krompirja. Vsekor je bil ta vlomilec zelo raztresen, da je celo svoje blago pustil tam, odkoder je hotel nekaj odnesti.

Vlom v pražarno. V noči na torek je neznan vlomilec vdrl v prostore pražarne »Slada« na Cesti na Rožnik št. 19. Vlomilec je skušal najprej vdreti skozi vrata. Ko mu pa to ni šlo, je ubil šipo v oknu in se splazil notri. Odnese je 20 kg žgane kave, vredne 1200 Din. Poskušal je odnesti tudi transmissijski jermen s stroja in ga je že zvil v kolobar, vendar pa ga ni mogel odnesti. Vlomil je tudi v pisarno in tam iskal denar, ki ga pa ni našel, čeprav je vse razmetal.

Malverzacije s premogom. Železniška policija v Ljubljani je prišla na sled obsežnim malverzacijam z železniškim premogom, ki so ga osumljeni prodajali po nizkih cenah v predmestjih. Aretiranih je bilo v tej zadevi več oseb, med temi tudi trije nižji uradniki. Zadeva pa zaenkrat še ni popolnoma jasna in ni še ugotovljeno, ali gre za javno kazensko ali pa zasebno pravno stvar. Vso zadevo ima v rokah sedaj preiskovalno sodišče.

Maribor

Z velikim uspehom so nastopili v pone-deljek zvečer v tukajšnjem Narodnem gledališču člani belgrajske opere in so ob odlični izvedbi celotne uprizoritve Kalmanove »Cirkuske opere« sicer hudo zbirno mariborsko občinstvo naravnost zadivili. Pevsko in igralsko na višku je bil Trbu-hovičev Mister Iks; v odlični meri je veoglašala v ritmu njegove igre I. Komanovska kot knežinja Fedora Palinska; izredna živahnost v nastopu se je razodevala ob Mabel Gibsonovi M. Sraievec; Klimentić pa se je odlikoval kot polnokrvni Toni; blesteče igralske sposobnosti je izjavil M. Odić v vlogi kneza Sergeja Vladimirja; dobro voljo šte-vilnega občinstva, ki je naš hram umetnosti do-cela napolnilo, pa je zbujal in netil z imenitnim Pelikanovim plačilnim natakstvom St. Dobrić, doma iz »Limbuša«. Z redko veščino in sposob-nostjo je obvladoval orkester ter zbor dirigent Plecity, ki ga je hvaležno občinstvo po drugem dejanju z živahnim aplavzom priklicalo na oder. Ansambel belgrajske opere, ki šteje skupno okoli 5 oseb, se lahko ponaša s svojim odlično izvežba-nim zborom in baletom. Včeraj so gostje s še lep-šim vspehom nastopili s »Carjevičem, drevi pa se poslove« s »Paganinijem«. Jutri nastopijo v Ljub-ljani.

Himen. Poročila sta se v tukajšnji stolnici Janko Gačnik, šolski upravitelj v Guštanju, z gđ. Miro Sijančevom, učiteljico v Guštanju. Priči sta bila Peter Močnik, šolski nadzornik v Prevaljah in Karel Pestovšek, nadučitelj v pokouju.

Brez sledu... Josip Glogovšek, bivši pek v Smetanovi ulici, je pred dvema mesecema zapu-stil svojo ženo tik pred porodom s 4 oziroma 5 ne-preskrbljenimi otroci v največji bedi in neznanu kam izginili. Dosedanja uradna poizvedovanja po njem so ostala brezuspešna. Kdor kaj ve o njem, naj prijavi njegovo sedanje bivališče socialno-po-litičnemu uradu mariborskega mestnega magistra-ta na Rotovškem trgu 9.

Akademski kongregacija ima drevi ob običajni uri svoj redni sestanek. Vsi gg. sodali vpludno vabljeni.

Pristnost draguljev, zlatnine in srebrnine pregleduje brezplačno v nedeljo, dne 4. maja, od 10.—11. ure kontrolna komisija tukajšnje urar-ske zadruge v sobi št. 5 na mestnem magistratu.

Po dvajsetih letih drugokrat v Mariboru. Dne 9. t. m. bo v Narodnem domu jurjevanje. Ob tej priliki se uprizori dr. B. Ipačeva prva sloven-ska opereta »Tičnik«, ki diha vso svežost in okus mladega skladatelja Ipačica — dijaka. Pri nas so prvič priredili omenjeno opereto v pljuški Italiji dne 12. aprila 1885; drugokrat 1. 1895 v pljuškem Narodnem domu, 1. 1910. pa v Mariboru. Režijo je vodil takrat nepoznani Stegnar, godbo pa je pri-skrbel glasbeni odsek Slov. dramskega društva. Zanimivo je, da se bo pri sedanjih uprizoritvi ope-rete dne 9. maja prinesla na oder prav ista zgo-dovinska kletka »Tičnik«, ki so ga imeli naši dila-tante pred 45 leti v Ptuj.

Iz zaporov tuk. okrožnega sodišča je bil izpuščen radi težke neozdravljive bolezni 40letni posestnik Janez Fideršek iz Majšperga, ki je bil obsojen, da je bil soudeležen pri umoru Antona Horvata v noči 3. septembra 1929 v Gornji Pri-stavi. Bil je pred poroto, pozneje bi se moral za-govarjati pred senatom; vendar se je obravnava proti njemu morala radi bolezni odložiti, dočim je bil souboženo 19letni Martin Horvat, sin umor-jenega, pred nedavnim obsojen na 12 let težke ječe.

Iz življenja je nameravala 24letna zaseb-nica iz Zg. Radvanja Marija S. v samomorilnem namenu je izpila večjo količino solne kisline. Mo-štvo rešilnega oddelka jo je prepeljalo v tukajšnje bolnično, kjer so ji takoj izpraznili želodec. Vzrok poizkusa samomora ni znan.

Na delovnem trgu. Zaposlitev dobi preko tukajšnje posredovalnice dela: 1 ekonom-sadjar, 6 vinarstevskih in majarskih družin, 16 hlapcev, 9 pastirjev, 1 vrtnar, 2 opekarska mojstra, 1 cemen-tar, 3 kamnoseki, 1 kolar, 1 sodarjev, 1 tapetnik, 2 krojača, 28 čevljarjev, 3 slaščičarji, 2 kuharja, 18 zidarjev, več vajencev (vrtinarske, kleparske, kovaške, krojaške, pekarske in slikarske obrti), 32 kuharje, 25 služkinj, 4 sobarice, 13 postrežnic, 2 varuški, 3 vzgojiteljice, 1 poslužnica, 3 plačilne natakarike, 1 hotelska sobarica, 1 kavarniška bla-gajničarka, 2 gospodinj in 3 delavke za fazoniranje ovratnikov. — Od 1. januarja pa do 26. aprila je iskalo dela pri tukajšnji posredovalnici 2908 oseb in sicer 1955 moških in 953 žensk; 1820 služ-benih mest je bilo prostih, dela je dobilo 1270 oseb, odpotovalo jih je 236, odpadlo pa 734.

Naval na tukajšnje bolnišnice je bil več-raj precejšen; samo dopoldne je bilo do 50 spre-jemov. Rešilni oddelki je imel večerj precej dela in sicer tekom dopoldneva kar 12 prevozov. Med drugimi so prepeljali večerj v bolnično 7 letno Nado Damiš, Rečica je na stopnicah v Gosposki ulici padla ter si pretresla možgane in nevarno poško-dovala hrbenico. Njeno stanje je zelo resno.

Maša zadušnica za Zrinjskega in Franko-pama bo danes ob priški obilnici mučeniške smrti bana Petra Zrinjskega in kneza Krsta Franko-pana ob 8 zjutraj v tukajšnji stolnici.

Hvaležni gledalci v marionetnem gledališču.

Ali so živa bitja na Marsu in Veneri?

O starem spornem vprašanju, če tudi na drugih planetih razun na zemlji bivajo živa bitja, se je te dni zopet izrazil ameriški učenjak dr. Charles Olivier, profesor zvezdoznanstva na vseučilišču v Pensilvaniji, vodja observatorija Flower in predsednik American Meteor Society. Olivier je mnenja, da tako na Marsu kakor na Veneri bivajo živa bitja, da pa ima Venera več predpogojev za to. Na Marsu znaša toplota do 16 stopinj Celzija tudi poleti, ponoči pa je vedno mrzlo. Iz tega se sicer ne da sklepati, da na Marsu ni živih bitij, vendar pa tam skoro gotovo ne žive druga živa bitja kakor kvečjemu plazilci, ptiči in ribe. Ugodnejše so po mnenju Oliviera klimatične razmere na Veneri, ki dobiva od solnca več svetlobe in toplote kakor zemlja. Če je na Veneri kisik in vodna para, ima izredno ugodne pogoje za življenje tudi višjih vrst živih bitij.

Avstrijski delavci bodo utrjevali franc. mejo

Avstrijska in francoska vlada sta sklenili pogodbo, po kateri se v prihodnjih treh letih zaposli 15.000 avstrijskih brezposelnih delavcev v Franciji. Dunajski list »Morgen« poroča, da se bodo ti delavci porabili v glavnem za utrjevalna dela ob italijanski meji. Francija pa je stavila tudi pogoj, da delavcev ne bodo smele spremljati žene. Dalje trdi list, da se je opustila namera odtegniti brezposelno podporo tistim, ki bi na poziv ne hoteli iti v Francijo.

Masarykove jubilejne znamke

Ob priliki 80 letnice predsednika T. G. Masaryka je uprava Češkoslovaške pošte dala v promet posebne jubilejne poštne znamke s sliko predsednika Masaryka. Znamk je bilo izdanih v vrednosti 18 milijonov Kč in so bile zelo hitro razprodane. V promet je bilo danih 3.450.000 znamk po 2 Kč, 1.650.000 znamk po 3 Kč, 600.000 znamk po 5 Kč in 315.000 znamk po 10 Kč. Češkoslovaško pošto ministrstvo je poklonilo predsedniku Masaryku dva albuma z zbirko jubilejnih znamk in tudi vseh češkoslovaških prejšnjih znamk, na katerih je predsednikova slika.

Neprostopoljni dvojnik

Berlinski igralec Nunberg je moral v nekem filmu nastopiti kot rudar. Maska, ki si jo je izmislil, je bila tako izborna, da so Nunbergove slike v njegovi filmski vlogi objavili različni ilustrirani časopisi. Tak časopis je dobil v roke tudi mlad mož v Freiburgu na Badenskem. Cisto slučajno, pri brivu, je listal v njem, naletel na sliko berlinskega igralca in se silno začudil: ta mož je bil vendar njegov oče, njegov oče, ki je živel v Freiburgu kot pekovski mojster, dokler ni pred osmimi leti nenadoma izginil, ne da bi pozneje kaj slišali o njem. Sliko je pokazal materi, sorodnikom — in vsi so bili edini v tem: ta dozdveni berlinski igralec Nunberg je bil brez dvoma soproj in oče Gustav Dach, po poklicu pekovski mojster, ki je med tem časom očitno napravil karijero. Zadevo je vzela v roke kriminalna policija in se pojavila pri Nunbergu, ki se je seveda silno začudil. Zakaj on, kakor se je izkazalo, skromnega pekovega mojstra sploh nikdar ni poznal in izborna maska je bila čist proizvod njegove domišljije. Bila je pa dotičnemu pek. mojstru na las podobna.

Turske žene smejo voliti. Turški vojaki častitajo v slavnostnem sprevodu skozi Carigrad ženam, ker so dobile volilno pravico.

Pouk z govorečim filmom

Prva je tvrdka Pathe uvedla učenje jezikov s pomočjo gramofonskih plošč, iznajdba govorečega filma pa je to metodo znatno spopolnila, zakaj učenec, ki posluša tuji govor, lahko z očmi obenem sledi izgovarjavi, ker gleda na usta govorečega igralca. V Moskvi uporabljajo to metodo zelo uspešno za angleščino, kar ima to prednost, da prisostvuje pouku neomejeno število dijakov naenkrat. Slike govorečega filma se na platnu razvijajo sprva zelo počasi, ko pa se poslušalci navadijo na izgovor, se vrste slike hitreje, dokler ne dosežejo hitrosti navadne govornice. Sovjetska vlada bo tudi v šolo uvedla ta način, ki je dosti praktičnejši, nego so gramofonske plošče. Izgleda pa, da bo nova uvedba popolnoma izpcedrnila učitelje tujih jezikov in jim vzela posel in zaslužek. Nje prednost je tudi v tem, da učenec igraje in skoro nevede premaga vse težkoče, tembolj, ker se pri tem tudi zabava nad filmom.

Koliko stanejo Ameriko zločinci

Newyorški listi poročajo, da je ameriško ljudstvo tekom enega leta izgubilo zaradi zločinov vseh vrst ogromno vsoto okrog 30 milijard dolarjev. V zadnjih štirih letih je bilo orepnih 70 bank, ki so pri tem izgubile okroglo dve milijardi dolarjev. Roparji so se posluževali najbolj neverjetnih načinov, da so dosegli svoj namen. Tako so vdirali v podjetja od zadaj, dočim je bilo spredaj polno čuvajev. Neka zločinska tolpa je podminirala cesto, po kateri bi se moral pripeljati z vrednostnimi papirji natovorjen oklopni avtomobil. Pri tej akciji je odnesla kakšnih sedem milijonov dolarjev. Do sličnega »zaslužka« je prišla neka druga tolpa, ki si je v bližini velike banke najela celo avtogaražo. Iz te je izkopala 20 m dolg predor do zakladnice te banke, predrla je nje 2 m debeli železobetonski zid in prišla končno do blagajne, ki ji je dala še najmanj dela.

Čas je zlato

Zveza francoskih stavbenikov je mestu Parizu predložila porazne številke inženjerja Baurdeja, ki je natančno seštel vozila na pariških križiščih. Ugotovil je, da čaka v slehernem trenutku med 15. in 18. uro na vsakem

Gobe ozdravljive? Po dolgoletnih poizkusih se je dunajskemu bakteriologu dr. Dostal posrečilo postaviti serum proti gobam, katerega že dve leti in pol z največjim uspehom preizkušajo na univerzi Bari v Indiji.

križišču vsaj po 50 avtomobilov, ki ne morejo naprej. To čakanje jih stane po 25 frankov na uro, saj bi prevozil vsak avtomobil v tem času najmanj 25 km. A dnevno zamudijo vsi avtomobili 10 ur časa, ker steče po najzvišnejših ulicah 4 do 6 tisoč vozil. Prištet je treba še večjo porabo bencina in olja, obrabljene gumijeve obroče, ki jim škoduje stalno zaviranje ter počasno vožnjo po velikih drevoredih, kjer ustavi stražnik vsako vozilo po štiri-desetkrat, da stečejo pešci čez cesto. V celoti izgubijo pariški avtomobili letno nad 500 milijonov frankov. Iz tega je razvidno, da mora mesto razbremeniti cestni promet in zgraditi pred vsem za avtomobile štiri velike podzemeljske ceste skozi ves Pariz, saj bodo stale samo 20 milijonov frankov.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sreda, 30. aprila: 12.30 Plošče. — 13. Časovna napoved, borza, plošče. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 17.30 Koncert Radio-orkestra. — 18.30 Otroški kotiček, radio-tetka. — 19. Drago Ula: Kako dvigniti slovenski sport. — 19.30 Dr. Stanko Leben: Francoščina. — 20. Prenos iz Prage: Dvojak: Rekvjem (zbor, orkester, soli). — 22. Časovna napoved in poročila.

Četrtek, 1. maja: 12.30 Plošče. — 13.00 Časovna napoved, borza, plošče. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 17.30 Koncert radio-orkestra. — 18.30 Drago Ula: Tečaj za gimnastiko I. — 19.00 Dr. Ružel: Srbohrvaščina. 19.30 Prenos ljubljanske opere. — 22.00 Časovna napoved in poročila, nato lahka glasba.

Drugi programi

Četrtek, 1. maja.

Belgrad: 17.30 Plošče. 18.00 Zabavna glasba. 22.15 Koncert zabavne glasbe. — Budapest: 12.05 Koncert ruskih balalajk. 16.00 Pestra radio ura. 17.40 Koncert vojaške godbe. 19.45 »Vesela vdoma«, opereta, nato ciganski orkester. — Dunaj: 11.00 Koncert dunajskega simfoničnega orkestra. 12.30 Koncert orkestra. 15.30 Koncert plesov raznih narodov. 17.10 Koncert pesmi iz vseh vetrov. 18.10 1. maj. 20.20 »Figaro se ženi«, opera. — Milan: 16.35 Mladinska ura. 17.00 Koncert radio-orkestra. — 19.15 Koncert radio-orkestra. 20.45 Komedija. 21.15 Pester koncert. — Praha: Dvoržakov koncert. 22.15 Koncert na orgle. — Langenberg: 20.00 Večerni koncert, nato zabavna glasba. 23.15 Jazz na ploščah. — Rim: 17.30 Koncert radio-orkestra. 21.02 Prenos opere ali koncerta. — Berlin: 20.00 »Fidelio«, opera. — Katovice: 20.30 Zabavna glasba. 23.00 Nočni koncert. — Toulouse: 20.25 Zabavna glasba. 21.00 Koncert filharmonije. 22.30 Zabavna glasba. — Stuttgart: 20.00 IX. Beethovenova simfonija. 21.30 Pomlad. — M. Ostrava: 16.30 Popoldanski koncert. 20.00 Dvoržakov koncert. 22.15 Koncert na orgle.

Maurice Constantin Weyer:

Človek se sklanja čez svojo preteklost...

»Ne mislim, da bi se oženil — preveč nestalen sem, da bi se vezal. Sicer pa mislim, da se Madge moti. Archer ji je mnogo bolj všeč. On je tudi njenega rodu...«

»Menite li, da ima to tak pomen? Saj tudi Madge mene ljubi, čeprav sem Francoz kakor vi!...«

Nervozno si je pulil brado, ki mu je poganjala, ter nadaljeval:

»Zakaj me ne marate vzeti s seboj?«

»Nisem dejal, da ne maram. Nasprotno, zmerom sem si želel popotnega tovariša. A ponujali so se mi vedno ljudje, s katerimi bi ne mogel mirno spati. Devet desetih vseh mož, ki živijo to strašno, da, strašno življenje — verujte mi! — je sposobnih za vse. Mirne duše ti zakoljejo tovariša, če se izplača, podedovati po njem. Če po poti ugledam belca, napravim velik ovinek. Le pri domačinih se čutim na varnem.«

»Torej me vzamete s seboj?«

»Tega nisem dejal. Premislite sami, ali ste telesno in duševno dorasli takemu življenju.«

»Ali mora biti človek za to atlet, kakor ste vi? Ali mora znati skakati tako visoko, kot je velik, ali žonglirati z vrečami od poldrugega kvintala?«

»Ne. Čeprav to znati ne škodi. Kar je treba, to je vztrajnost! Vedno se vrača trenutek, ki pomeni,

smrt — a že naslednji prinaša življenje. Dotlej je treba vztrajati.«

»Če vi to zmorete — zakaj bi jaz ne zmoget?«

Vesel sem bil, ko sem ga slišal tako govoriti. Zvenelo je tako gotovo in odločno. In spomnil sem se, kolikokrat mi je zaupanje vase rešilo življenje. Dejal sem:

»Da.«

Beste videli, kako vama bova bova hvaležna, Madge in jaz, je rekel s smešno in genljivo resnobo.

Kakšna misel, mladič, da hočeš vzeti Madge za ženo! Ali je bila omama? Presneta reč: to je pač druga stran kolajne na tem lepem zapadu. Ali pa, kakor se glasi zoprno reklo: pomanjkanje žensk... Ne morem umeti, čemu naj bi se Paul Durand priklenil za vse svoje življenje s tem dekletom, ko vendar ni med njim in Madge niti kake duševne, niti narodnostne vezi?... Se angleščine ne govori gladko. Njegov naglas in francoske spakedranke bodo vsak dan silile njegovo ženo v smeh... Pa kaj me vse to briga? To je njegova stvar!

Vesel pa sem samega sebe, da sem bil toliko trezen ter se izmotal iz Hanninega čara. Morda bi bila porabna žena za rdečelasca, če bi se ta vznemirjajoči Archer nazadnje ne izkazal, da je kak lord... A zame? Ljubi Bog! Ali si more kdo predstavljati mene občenega k tej puti, ki ne zmore ceniti prav ničesar od vsega, kar je meni na svetu največje vrednosti: solnčnih vzhodov izza tenčice jutranje meglice, svečnega poldanskega miru, vsega v zlatu, opalno barvnega mraka, safirno modrih noči z bliščnimi diamanti, vse velikanske arhitekture...? Vsega tega,

kar je edina moja last in kar me osrečuje... Hannah! Povrni se v svoj nič! Postani mistres Archer, če hočeš! Med nama ni prav nobene vezi. Jaz ljubim nevarno, veliko življenje pustolovca, ki požlahti človeka, a ti še prava meščanska žena nisi!...

...Tako mine noč. Že je tretja ura zjutraj. Še dve uri in pol, pa bo spet solnce sijalo. Ne morem spati, čeprav sem se v mlačni vodi okopal in kljub svežemu posteljnemu perilu, ki mi ga je pregnila moja perica, stara brezboza Sarah Gosselin... Še slišim volka na pohodu, komaj tristo korakov od hiše... Srečen lov, bratec! Nasiti se s svojim plenom in prepri nati ves dan na svoji topli postelji iz suhega listja...

»Kaj pa je Paula pičilo, da vas hoče spremljati?« me je vprašala Madge. »Čez dva meseca bo že zima, to se pravi, da bomo začeli plesati. Kako sem se že tega veselila! Očeta sem že pregovorila, da je obljubil povabiti Gosselina k nam, ki zna tako izvrstno svirati na gosli. Tako rada bi bila plesala s Paulom!«

»Francoski pregovor pravi: Kdor je odsoten, ni ma prav.«

Pri nas rečemo prav narobe: Ločitev učvrščuje ljubezen. Ker sem irsko dekle, se bom tega držala. Paul je Francoz in bo živel po vašem, to se pravi, da bo name pozabil.«

Zlel sem si, da bi res bilo tako. Če mu utegne to potovanje kaj hasniti, če more doseči kaj dragocenejšega kot krzno in dolarje — potem je to: pozaba. V ostalem si hočem tudi sam zapomniti to reč za slučaj, da bi me spet prišla kaka nespametna ljubezen.

Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslov. knjižarni: 29. zvezek: Savinšek, IZPOD GOLICE, 30. Din., vez. 42 Din. — 30. zvezek: Sienkiewicz, NA POLJU SLAVE, 28 Din., vez. 40 Din. — 31. zvezek: Conan Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), Roman (s slikami), 24 Din., vez. 32 Din. — 32. zvezek: Reinmichl, ZAGORSKI ZVONOVI, Slaviti, NA SINAJ, 30 Din., vez. 42 Din. — 33. zvezek: Brichet, CIRKUSKI OTROK, 28 Din., vez. 40 Din. — 34. zvezek: Brichet, CIRKUSKI OTROK, 28 Din., vez. 40 Din. — 35. zvezek: Brichet, CIRKUSKI OTROK, 28 Din., vez. 40 Din.

Sport

Razne sportne vesti

Na turneji po Malti je moštvo zagrebskega Maska doseglo lepe rezultate. Klub Sliena Wanderer je bil premagan s 8:3, najboljšo moštvo Malte Queens Regiment pa s 5:2. Te rezultate je dosegel Hašk po lepi igri.

Predigro reprezentančni tekmi Jugoslavija: Rumunija, ki se vrši v nedeljo, odigrata reprezentančni hazenski družini vzhodne in zapadne hazenske podzveze. Čudno, da zapadna podzveza, ki ima sedež v Ljubljani še ni sestavila reprezentance, iz Belgrada pa poročajo, da bo našo podzvezo zastopala družina Concordie iz Zagreba.

J. N. Z. je na svoji seji sklenil črtati vseh 150 klubov, s katerimi je hotela bivša uprava doseči večino na zadnjem obnem zboru J. N. Z.

Reprezentančna tekma Jugoslavija:Madjarska, ki se je imela odigrati v pomladanski sezoni, je na predlog J. N. Z. radi pomanjkanja terminov preložena na jesen.

Sport v Novem mestu. Pretečeno nedeljo je v Novem mestu gostovala S. K. Svoboda, ki je odnesla zmago s 4:1. Moštvo je homogeno in dobro vigrano. S svojo igro so zapustili dober utis. Napad, kakor tudi obramba sta bila na mestu, ravno tako tudi krilska vrsta. Domače moštvo je igralo raztrgano brez vsakih kombinacij. Primanjkuje pač klubu dobre rezerve, s katerimi bi moštvo lahko treniralo. Se najboljša je bila obramba. V napadu je ugajal Smerdelj, ki pa sam ni mogel ničesar opraviti. Igralo se je fair, goli so bili večinoma vsi neubranljivi, streljani iz neposredne bližine, ni pa bil nobeden tak, da bi se moglo o njem reči, da je bil plod lepih kombinacij. Občinstvo je bilo mirno, padlo je le nekaj pikrih opazk, katere pa naj v bodoče izostanejo. Sodil je dobro ing. Medic.

Iz klubov

ASK Primorje, lahkoatletika sekcija. V sredo in četrtek trening ob 18 za gg. Slapničarja, Zorgo in Krevsa. Imenovani morajo sigurno priti na igrišče tudi radi preskrbite potrebne obutve. — Nadalje vabljeni so: g. Slamič, Ogrin, Tručelj, Pulinja, Gaberšek, Lenarčič, Korčec, Skrabar Ivo in Pinterič, da pridejo v sredo po možnosti že ob 16 na igrišče radi dogovora o eventualnem pohodu v Belgrad. — Veliko je izgleda, da klub pošlje eno moštvo. V tem slučaju bi se vršil na našem igrišču v četrtek ob 18 izbirni meeting. — Na tem meetingu lahko nastopijo tudi atleti, ki niso člani uobenega kluba. — Vse druge informacije o odhodu in drugih potankostih dobe atleti na igrišču oba imenovana dneva. — Trening se vrši v vsakem vremenu. — Trener.

S. K. Ilirija (Hazenska sekcija.) Danes ob 17.15 trening za vse igralce. One, ki so ob navedeni uri zadržane, trenirajo ob 18. ure dalje. Z današnjim dnevom prične tudi redni lahkoatletski trening. Pri vsakem treningu se sprejemajo nove članice. Vso

klubovo opremo je prinesli na igrišče. Na trening se opozarjajo radi nedeljske tekme zlasti mlajše igralce. Načelnik.

Službeno iz LHP-a. Seja upravnega odbora se vrši v četrtek 1. maja v damskem salonu kavarne Emona. — Udeležba je za vse odbornike dolžnost. — Tajnica.

Iz L. N. P. Danes v sredo ob 20 uri seja poslovnega odbora v Delavski zbornici (pritličje desno). — Tajnik II.

Nogomet v tujini

Poljaki dosegli lepe uspehe. Mednarodne nogometne tekme, ki so se vršile na velikonočne praznike na Poljskem, so pokazale, da se poljski nogomet boljša, in to v izdatni meri. Tako n. pr. je bila renomirana berlinska Minerva s 3:1 (1:1) poražena po Warta Posen. V Varšavi pa je podlegla z 1:4 dunajska Hakoah v tekmi s Polonijo. Končno je bil z 1:0 premagan tudi znani dunajski Wacker od F. C. Krakovo.

Kako pa na španskem. Pred kratkim se je končalo prvenstvo prve nogometne lige, iz katere je izšel kot zmagovalec Athletic Bilbao. Sedaj pa je v polnem teku tekmovanje za naslov španskega prvaka. 31 moštve se je kvalificiralo za to borbo. Prvo kolo je že končano. Presemetil je predvsem poraz prvaka lige Athletic Bilbao, ki ga je s 3:0 odpravil Racing Santander.

Novice iz Koroške. Prav zanimiv program so izvedli Korošci na velikonočne praznike. Tako so v Celovcu nastopili »Berliner Polizisten« napram K. A. C. in v obeh tekmah zmagali. Prvi dan je klonil K. A. C. s 3:2, dočim so Korošci drugo tekmo izgubili kar s 5:2. — V Beljaku pa je Villacher Sportverein povabil italijansko moštvo U. S. Cormons. V tekmi, katero so Italijani izgubili s 4:0, so se prav dobro izkazali Nemci. — Drugi dan pa je Villacher Sportverein s 7:1 porazil graške goste Schwäbisch-Akad. Sportverein.

Pogled v ogrsko prvenstvo. Današnja prvenstvena slika izgleda tako-le: 1. Ujpest (18 iger, 32 točk); 2. Ferencvaros (18, 29); 3. Hungaria (18, 23); 4. III. okraj (18, 20); 5. Olmer »11« (18, 16); 6. Kispest (18, 16); 7. Boczkay (18, 15); 8. Pecs-Baryana (18, 15); 9. Bastya (18, 14); 10. Attila (18, 13); 11. Somogy (18, 12); 12. Nemzeti (18, 11).

Francozi poraženi. Pred 55.000 gledalci se je vršila v Parizu reprezentančna rugby tekma med Francijo in Walesom. Prav iznenadila je vest, da je bil francoski team z 11:0 (3:0) premagan, ko vendar vemo, da so Francozi v tem sportu pravi mojstri. — Med Irsko, Anglijo, Walesom in Francijo se namreč vrši boj za evropsko prvenstvo v rugbyju. Radi omenjenega poraza je sedaj Francija na drugem mestu, dočim se je Anglija povzpela do vodstva.

Graška senzacija. GAC je v prvenstveni tekmi s Kapfenbergom dosegel le neodločen rezultat z 1:1. Vodilni klub, pa tak rezultat napram skoraj zadnjemu moštvu! Graška Hakoah je z 2:0 odpravila Kastner et Oehler.

TENIS.

Anglija premaga Nemčijo s 3:2. Nestrpnost so pričakovali Nemci svojo zmago v boju z Angleži za Davisov pokal. Prvi dan je vodila Nemčija z 2:0, drugi dan še vedno z 1:2, toda tretji dan je zgubila obe igri in s tem podrla že skoraj dozorelo zmago. Angleži so se s tem revanžirali za svoj poraz, ki so ga jim lansko leto prizadejali Nemci. S to zmago se je Anglija kvalificirala za borbo z zmagovalcem turnirja med Poljsko in Rumunijo.

RAZNO.

Izborni italijanski lahkoatleti. Vsako leto se v Genovi vrše zgodaj spomlad lahkoatletске tekme za Plaggov pokal. Letošnji turnir je pa pokazal italijansko lahkoatletsko elit v luči prav dobrih uspenov. Tako so bili doseženi sledeči rezultati: 100 m Maregatti 10,8 sek.; 400 m Vianello 50,4 sek.; 800 m Cominotto 2:3,6 min.; 1500 m Becalli v času 4:3,6 min.; 5000 m Boero 15:36 min.; 110 m lese Carlini 16,4 sek.

Ni uspelo. Slavni angleški avtomobilski dirkač Kaye Don se je vrnil iz Amerike v Evropo. Njegov poskus, doseči svetovni rekord v hitrostni vožnji, se je izjalovil. Pozimi bo še enkrat odpotoval v Florido in vnovič poskusil svojo srečo.

34 ur neprestano v vodi! Zrana angleška plavalnica Mercedes Gleitze je vzdržala v plavalnem bazenu Belfasta 34 ur neprestano v vodi in s tem dosegla svojevrsten rekord.

Indija zmagala. V Atenah se je otvorila letošnja borba za Davisov pokal med Indijo in Grško. Po napetem boju je s 3:2 zmagala Indija in se s tem kvalificirala za spoprijem z zmagovalcem turnirja med Ogrsko in Japonsko. — V evropskem pasu je prijavljenih 24 narodov za to tekmovanje, dočim ima Amerika le 3 tekmovalce: Kuba, Kanada in Sev. Amerika.

Ljubljansko gledališče

Drama:

Začetek: ob 20 zvečer.

Sreda, 30. aprila: VDOVA ROŠLINKA. Red B.

Četrtek, 1. maja: KONEC POTI. Red E.

Petek, 2. maja: VIHAR. Red C.

Opera:

Začetek ob pol 20 zvečer.

Sreda, 30. aprila: Zaprto.

Četrtek, 1. maja: ČRNE MASKE. Red A.

Petek, 2. maja: Zaprto.

Mariborsko gledališče

Sreda, 30. aprila ob pol 21: »PAGANINI. Gostovanje belgrajske opere.

Četrtek, 1. maja ob 20: ADIEU MIMI. Ab. c.

Darovi

V spomin g. Fr. Lavtizarja so darovali sirotišču sv. Jožefa v St. Vidu nad Ljubljano gg.: Anton Belec 200 Din, Karel Belec 50 Din, V. Hybašek 100 Din. Z iskrenim: Bog plačaj se v imenu zavoda srčno zahvaljuje — Vodstvo

Največji katalog

v Jugoslaviji z izredno številno izbiro blaga

je Vaš

(popolnoma brezplačno)

ako nam še danes pošljete ta oglas z Vašo točno adresno.

Kastner i Öhler ZAGREB

Največja trgovska in odpremna tvrdka v Jugoslaviji

Iz društvenega življenja

Friderik Chopin je ljubljene vseh pianistov in skoro si ne moremo predstavljati umetniškega pianističnega programa brez Chopinovih del. Za svoj letošnji klavirski koncert si je izbrala gđc. Karmela Kosovelova Chopinovi baladi op. 23 in 52. Chopinove balade so mojstrsko dovršena dela ter tako popolne in vsebinsko lepe, da jim v vsej klavirski literaturi ni najti enakih. Chopinu je dal pobudo za te nesmrtno stvaritve njegov veliki rojak pesnik Mickiewicz. Vsaka balada zase je popolno delo, vsem skupaj pa je lastna fantastika in noblesna motivov. Prva balada, katero izvaja gđc. Kosovelova na svojem koncertu, je silno dramatična pa zelo priprosta za Chopinov baladni ton, druga v f-molu pa je polna strastnega lirizma. Koncert bo v petek 2. maja t. l. v Filharmonični dvorani. Vstopnice v Matični knjigarni.

Prosveta Krakovo Trnovo sporoča vsem članom prosvete ter članom in članicam prosvetnih odsekov, da se vrši danes, v sredo ob 8 zvečer v društvenem domu, Karunova ul. 14, redni polletni občni zbor. Z ozirom na važnost občnega zbora je udeležba vseh članov nujno potrebna! — Odbor.

Cerkveni vestnik

Sestanek križanskih kongreganistov danes zvečer ob osmih v pevski sobi.

Otvoritveno naznanilo

Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da sem otvoril v Ljubljani na Poljanski cesti št. 15 (v novi mestni hiši) moderno in higijenično urejeno

trgovino s špecerijskim blagom, delikatesami in zajutrkovalnico!

O nizkih cenah, prvovrstnem blagu in solidni postrežbi se blagovolite prepričati. Priporočam se z odličnim spoštovanjem

Pavel Erzin

EDVARD REGNARD sporoča v svojem, v imenu svoje sestre GABRIJELE pl. TROST, vdove po generalmajorju, ter ostalih sorodnikov pretužno vest, da je njegova srčno ljubljena sestra in teta, gospodična

Amalija Regnard

učiteljica v pokoju

dne 29. aprila, po dolgi, mukepolni bolezni, previdena s tolažili svete vere, v 79. letu starosti, božuvdano umrla.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek dne 1. maja 1930 ob 4 popoldne od doma žalosti, Ulica stare pravde št. 3, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 29. aprila 1930

Brez posebnega naznanila. // Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Jožefa Stražišar roj. Sterle naznanja v svojem in v imenu ostalih sorodnikov žalostno vest, da je umrl 28. aprila ob 21 v Londonu njen ljubljani brat, gospod

Franjo Sterle

akademični slikar

Zelja po umetniškem izpopolnjevanju ga je gnala v tujino, kjer je našel svoj prerani grob.

Dolenja vas pri Cerknici, dne 29. aprila 1930.

Prva celotna izdaja!
Doktorja Franceta Prešerna
Zbrano delo
Cena Din 40.—, eleg. vezana Din 55.—
Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

S potrjim srcem naznanjam žalostno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je dne 28. aprila t. l. ob 11 dopoldne, v starosti 66 let, previden s tolažili sv. vere zatisnil svoje oči moj prelubi in predragi mož, gosp.

FRANC VRABL

posestnik, bivši trgovec in poštar.

Pogreb nepozabnega se bo vršil v sredo dne 30. aprila 1930 ob 9 dopoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo opravile prav tako v tukajšnji župni cerkvi.

Sv. Bollenk pri Središču ob Dravi, dne 28. aprila 1930.

Marija Vrabl.

Potrti do neizmerne žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš neizmerno dobri soprog, ljubljani oče, tast, brat, stric in stari oče, gospod

LEOPOLD TRATNIK

pasar, hotelir in hišni posestnik

danes ob 12.45 po kratki bolezni, vdan v Bogu in previden s svetotajstvi, v 77. letu starosti za večno zatisnil svoje blage oči.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek dne 1. maja ob 14.30 iz hiše žalosti Sv. Petra cesta 25 na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana, dne 29. aprila 1930.

Žalujejo rodbine:

Tratnik, ing. Mencinger in Neškudla ter ostalo sorodstvo.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vretic se računajo višje.
Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Slaščičar, pomočnik
išče primerno mesto. Ponudbe na oglasni oddelček »Slovenca« pod značko »Slaščičar« št. 4956.

Boljša kuharica
išče službo samo za kuho čez dan pod zelo ugodnimi pogoji. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 4993.

Službodobe

Razpisuje se služba cerkvenika in organista v Dolenjem Logatcu. Ponudbe na župni urad.

Strojno pletiljo
izurjeno in samostojno — išče pletarno v Mariboru. Cenjene ponudbe pod »Pletarna Maribor« na upravo lista.

Vajenec
s potrebnim šolsko izobrazbo, ki ima veselje do trgovine, se sprejme v trgovino z mešanim blagom v Ljubljani, z oskrbo pri starih. Ponudbe naj se pošljejo na upravo »Slovenca« pod »Pošten in marljiv« št. 4883.

Učenca
s primerno šolsko izobrazbo za trgovino z mešanim blagom sprejme za takoj trdka: Ivan Levstik, Sodražica.

16—20 letno deklico
kmetko, nerazvajo — iščem za pomoč v gostilniški kuhinji na deželi. Ponudbe poslati na upravo »Slovenca« pod šifro »Takoj« št. 4991.

Iščemo
sposobnega posredovalca za vpeljavo realiteto posredovalnic v Ljubljani in zastopnike izven Ljubljane. Ponudbe upravi pod »Sposobni« 4992.

Pekovskega vajenca
pridnega in krepkega — sprejem v učenje s kompletno oskrbo pri moštru. F. Ambrožič, Bled.

Blagajničarka
dobro izurjena, ki razume tudi nekoliko v kuhinji, se takoj sprejme v hotelu Orel v Mariboru.

Trgovski pomočnika
mešane stroke, z znanjem nemščine, sprejem takoj. Ponudbe pod šifro »Dober prodajalec« na upravo lista Maribor.

Krojaški pomočnik
se takoj sprejme za splošno delo. Stanko Kajtna, Litija.

Mladičar

Inteligentnega, spretnega za vsako delo, znati mora slovensko in nemško, za lahke hišne posle — se sprejme v stalno službo. — Vprašati: Maribor, Aleksandrova cesta 6/I, vrata 2, od 11 do 12.

Pouk

Šolerska šola
i. oblast. konc., Čamerik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoavto). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Razno

Pljučal
Pljučne bolezni ozdravi dr. Pečnik, pljučni zavod (Privat-Lungenheilstalt) Sečovo, železniška postaja, Rogaska Slatina.

Nasipni material
par sto m³, pridobljen pri adaptaciji hiše, je interesno brezplačno na razpolago. Poizve se v trgovini I. Samec, Mestni trg 21.

Stanovanja

Stanovanje
5 sob s pritlikinami in kopalnico ter verando v Gledališki 7, I. nad., se odda s 1. majem t. l. Informacije daje g. nadv. Spindler, Gledališka 10/II.

Trisobno stanovanje
išče mirna stranka dveh oseb za avgust. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 4990.

Stanovanje
eno ali dve sobi, v mestu, išče mirna stranka. Dam gospodarju 1000 Din nagrade. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Mirna stranka«.

Stanovanje
sobo, kuhinjo, za takoj ali pozneje, išče stranka brez otrok, ki je cel dan odsotna. — Ponudbe pod »Mirna stranka« na upravo »Slovenca«.

Duhovnik išče v sredini mesta za takoj ali pozneje

stanovanje

z dvema sobama, kuhinjo in ostalimi pritlikinami. — Cenj. ponudbe na upravo »Slov.« pod šifro »Kompletno stanovanje«.

Vnajem

Pekarna
V najem dajem pod ugodnimi pogoji radi starosti in boleznih v Zagrebu na Ilici na najprometnejšem mestu dobro vpeljano, 21 let obstoječo veliko pekarno z obratom zaposlenja do 20 pomočnikov, sestojajo iz velike ulične prodajalne, dveh velikih peči (böhmsche Kunstöfen), velike delavnice in stanovanja 2 sob in kuhinje. Peter Vrkljan, Zagreb, Ilica broj 110.

Vodna žaga
samica - venecijanka, se odda za daljšo dobo v najem pod zelo ugodnimi pogoji. Žaga in hiša stojita tik ob glavni cesti in 10 km od postaje. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 4928.

V najem
se odda takoj trgovina z mešanim blagom v večjem kraju blizu Celja. V hiši je trgovina že preko 40 let. Lokal na najprometnejši točki. Ugodno tudi za lesno trgovino. Potreben kapital 20.000 Din. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju.

Trgovski lokal
manjši, ob prometni cesti; stanovanje za hišnika z manjšo družino, če mogoče mizar; štirisobno, trisobno in dvosobno stanovanje v Ljubljani, se takoj odda. Vprašati pri Društvu hišnih posestnikov, Salendrova 6.

Gostilna
(restavracija) v trgu, se odda v najem. Istotam napredaj omara za led in biljardna miza. Naslov v upravi pod št. 4977.

Lokal
V velikem industrijskem kraju se odda lokal, primeren za lekarno, drogerijo ali trgovino, po zelo ugodni ceni. Naslov pove oglasni oddelček lista pod št. 4980.

Posestva

Trgovska hiša
s stanovanjem, zelo dobro vpeljano, na križišču cest v mestu, zaradi prevzema večjega obrata na prodaj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4929.

Hiša, restavracija,
trgovina in mesarija, marol, lepo obsejano polje, ob glavni cesti, avtobus postaja, napredaj. Cena nizka, plačilo po dogovoru. Vpraša in piše se pod »Restavracija«, Zavadna 26, p. Celje.

Dv družinska hiša

nova, pod Rožnikom, za 110.000 Din; dvodružinska nova hiša v šent-peterskem predmestju za 185.000 Din; nova pritlična hiša z velikim vrtom v Dravljah, za 100.000 Din; nova hiša na Glincah, 6 stanovanj, za Din 170.000; lepa hiša v Stozicah, z velikim vrtom, za 140.000 Din. Vprašati pri Društvu hišnih posestnikov, Salendrova 6.

Denar

10% obrestuje

Vašega denarja za vsak znesek od 1000 Din naprej. — Pismene ponudbe na Poštni predal št. 4, Maribor.

Objave

Izjava
Podpisani Jakob Jamnik, Potok, pošta Krka na Dolenjskem, izjavljam da nisem plačnik za dolgo, ki jih dela moja hči Marija Jamnik.

Glasba

Pianino - črn
skoraj nov, ceno napredaj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4919.

KLAVIRJI

Svarim pred nakupom navidezne blaga cenih klavirjev!

Kupujte na obroke od 400 Din
prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Hözl, Stiegl original, ki so nesporno najboljši (lahka, precizna mehanika). Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matice

Alfonz Breznik
Mestni trg 3.
Najcenejša izposojevalnica

Prodamo

Puhasto perje
kg po 38 dinarjev razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čist beli puh kg po 300 Din. — L. Brozović, Zagreb, Ilica št. 82. Kemička čistilnica perja.

Afriki
nudi po najnižji ceni, na debelo in drobno, Fran Erjavec, »Pri zlati lopati«, Ljubljana, Wolfova ul. 12.

Suhe hruške
tepke za žganjekuho, se dobijo pri: Peter Šetina, Sevnica ob Savi.

Pisalni stroj
znam. »Underwood«, nov, malo rabljen, se prodaja po izredno nizki ceni. — Naslov v upravi »Slov.« pod štev. 4920.

Vreče
za moko po 85 kg, komad Din 8.50, kakor tudi vse druge prodaja po najnižji ceni A. Grebenc, Ljubljana, Vel. čolnarska ulica št. 15.

Najcenejši koks
po 85 par kg le v mestni plinarni ljubljanski.

Odpadke od žage
hrastove ali jelkove, nudimo vezane po ceni Din 1200, nevezane po Din 1000 za 10.000 kg franko vagon Črnomelj. Zora d. z o. z., Črnomelj.

Osební Fiat
z novo pnevmatiko in plačano takso, v dobrem stanju, je v pujskem srečju napredaj po ugodni ceni. Naslov pri upravi pod št. 4355.

Zdravi otroci so veseli

Energin

in vrnil ste otrokom zdravje

Za okrevanje priporočajo zdravniki 3 male žličke ENERGINA na dan, in sicer pred jedjo. ENERGIN se dobiva v lekarnah v polliterjskih steklenicah za 40.— Din. Kjer ga ne dobite, naročite na naslov Laboratorij »ALGA«, Sušak. 3 velike steklenice za Din 128 ali 6 velikih steklenic za Din 248 in 1 steklenica povrh.

Naprodaj

4 lepi in veliki oleandri v hrastovih skafih in 4 lepi in veliki evonymus v hrastovih skafih in en močan tovorni voz, zeleno barvan in v jako dobrem stanju, po zmerni ceni. Poizve se: Tržaška cesta 50, Glinca - Vič.

Osební auto

petsežeren, malo rabljen, v dobrem stanju, prodam. Naslov pove oglasni oddelček »Slovenca« pod št. 4976.

Gostilna Pri Pavletu
Kapiteljska 3, ima pod novim vodstvom izborna kuhinjo in nudi prvovrstna vina. Sprejemajo se tudi abonenti.

Modroce

vrhne iz la afrika močno blago Din 240.— mreže - posteljne odeje - žimo - cvilih najcenejše kupite pri

Rudolf Sever
Ljubljana, Marijin trg 2
Sveže, najfinejše norveško

ribje olje

iz lekarne Dr. G. PICCO-LI-ja v LJUBLJANI se priporoča bledim in slabotnim osebom.

Elektropodjetje

A. Arhar
Ljubljana VII., Celovška c. 80, prevzema vsaka elektriška dela kot hišne instalacije, zvonice, radijo, telefone, popravila vsakovrstnih strojev itd. Točna postrežba! Solidne cenel

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN, Ljubljana, Stari trg št. 32.

Pohištvo - preproge

Linolej, zavese, posteljne odeje, namizni prtji, vzgljavi, tuhenti, šivane odeje, volnena pregrinjala, pregrinjala za mobilje, gradl za matrace, kakor tudi vse vrste lesenih, tapetniških in železnih mobilij po čudovito nizkih cenah pri:

KAROL PREIS - MARIBOR
Gosposka ulica št. 20.

Ceniki zastonj!

Ceniki zastonj!

ZAHVALA. V nesreči, ki nas je zadel s smrtjo naše drage soproge in matere

Ane Trattner

so nam bili v uteho mnogobrojni izrazi sočustvovanja, pokojnici darovano cvetje, venci, spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno pa se zahvaljujemo častitemu gospodu duhovniku Petelinšku za njegov v srce segajoči nagrobni govor. Bog plati!

Maribor, dne 28. aprila 1930.

Družina TRATTNER.

Proti rudečim rokam

razpokani in nelepi barvi kože se z uspehom uporablja snežnobeli in masčob prosta krema »Leodor«, ki daje rokam in obrazu ono belino, katero si vsaka odlična dama želi. Posebna prednost kreme »Leodor« je v tem, da izvrstno hladi srbečo kožo in je obenem odlična podloga za puder. Trajni vonj kreme »Leodor« je podoben onemu, ki prihaja iz šopka v rosnem pomladanskem jutru utrzanib vijolic in šarnic brez onega slabega mošusovega vonja ki odbija odlične ljudi. Cena veliki tubi Din. 14.50, mali tubi Din. 9.— V učinkovanju jo podkrepí Leodor-toaletno milo, cena komadu Din. 8.— Dobiva se povsod, kjer prodajajo Chlorodont-proizvode. Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvorcnice Zlatorskog, Oddelek Chlorodont, Maribor. 8

Motorne lokomotive

za pogon s sirovim oljem

Železniški material

rabljen

nov

tudi v najem

vedno na zalogi

ORENSTEIN I KOPPEL D. D.
ZAGREB, SAMOSTANSKA 2/II. - TELEFON BROJ 50-64

Dne 1. maja se otvori vrt gostilne „Pod gozdom“

(PLANKAR) na Dolenjski cesti, pod Rakovnikom.

Prijetna senca, trata, tri gugalnice za otroke, telovadni drog. Balinišče. Galerijski vrt. - Lep pogled na Rakovnik in Golovec. - Dobijo se pristna štajerska in dolenjska VINA. - Vsak dan sveže PIVO v vrčih. - GOLAŽ že ob 6. uri jutraj. — KAVA, MLEKO, ČAJ, KAKAO, ČOKOLADA in drugo. - Gorka in mrzla JEDILA. - Najtočnejša in najsolidnejša postrežba. - Specialiteta: Izborn domač ZELENEC. — Za obilen obisk vsem — zlasti izletnikom in obiskovalcem Rakovnika — se priporoča

Gostilna PLANKAR.

MIHAEL KABAJ

šolski upravitelj v pokoju

dne 28. aprila ob 11 zvečer, po kratki, mukepolni bolezni, v 74. letu starosti mirno v Gospodu zaspal. — Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek dne 1. maja ob 10 dopoldne izpred hiše žalosti, Komenda št. 10, na farno pokopališče. Komenda, dne 29. aprila 1930.

Globoko žalujoča rodbina KABAJEVA.